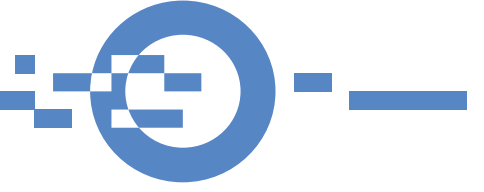

FİKRİ GÜNDEM

AIPPI Türkiye Bülteni
Kasım 2016
Sayı: 12

AIPPI
TÜRKİYE

İÇİNDEKİLER

GÜNDEMĐEN
HABERLER

.3

MARKA

.9

PATENT

.14

TELİF
HAKLARI

.24

IT – IP

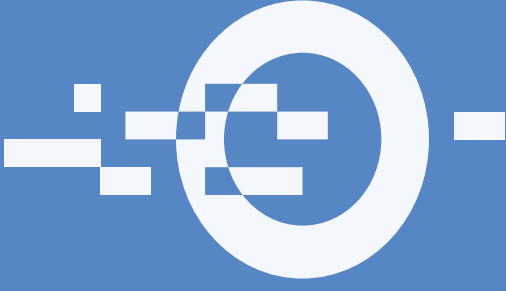
.33

ALAN ADLARI

.38

KÜNYE

.46

AIPPI
TÜRKİYE

**GÜNDEMİN
HABERLERİ**

Av. Melis Abacıoğlu Viskusenko

AIPPI 2016 DÜNYA KONGRESİ MILANO'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Her yıl Eylül veya Ekim ayında düzenlenen AIPPI Dünya Kongresi (AIPPI World Congress), bu yıl 16-20 Eylül, 2016 tarihlerinde İtalya'nın Milano şehrinde düzenlenmiştir. Kongre, Milano'nun "MiCo Milano Congressi (MiCo)" adlı katılımcılara oldukça geniş bir alan sağlayan Avrupa'nın en büyük kongre merkezinde gerçekleşmiş ve dünyanın dört bir yanından gelen 1700'ün üzerinde katılımcıyı bir araya getirmiştir.

Bu yıl Kongreye Türkiye ulusal grubundan 30 üyemiz katılım sağlamıştır. Şu

ana kadar ulusal grubumuzdan en çok üyenin katıldığı kongre olmakla 2016 AIPPI Kongresi, Türkiye için oldukça başarılı geçmiştir. Türkiye ulusal grubu Milano'da, 2015 Rio Dünya Kongresinde olduğu gibi, başkanımız ve 6 delege ile birlikte toplamda 7 oy ile temsil hakkına sahip olmuştur. Aynı zamanda, son senelerin üye istatistiklerinin açıklandığı genel kurulda, Brezilya, Fransa, İtalya, İsrail ve Amerika ile birlikte ülkemiz üye sayısını en çok arttıran ülkeler arasında sayılmış ve bu durum AIPPI Büro tarafından bir başarı hikayesi olarak değerlendirilmiştir. 2019 yılında İstanbul'da yapılması planlanan Dünya Kongresinin etkisiyle de ulusal grubumuzun uluslararası platformda görünürlüğü giderek artacak gibi görünüyor.

Kongrede, ulusal grubumuzun tüm oturumlara tam oy sayısı ile katılım sağladığı 2016 yılı çalışma grubu soruları olan; *"Added matter: the standard for determining adequate support for amendments"* (Patents), *"Requirements of protection of designs"* (Trademarks/Designs), *"Linking and making available on the Internet"* (Copyright) ve *"Security interests over intellectual property"*

(General) soruları tartışılmış ve yapılan oylamalar sonucunda yönergeler oluşturulmuştur. Her yıl yapıldığı üzere konu soruları üzerinden yönergelerin oluşturulması, Standing Committee toplantıları, ilaç patentleri konusundaki konferanslara ve diğer panellere ek olarak; Brexit'in IP hukukuna olası etkileri konusunda yapılan panel ve UPC Mock Trial da oldukça dikkat çekiciydi.

Kongrede aynı zamanda önümüzdeki dönemde üzerinde çalışılacak ve gelecek sene Sydney'de tartışılacak olan konu sorularının tanıtımı da yapılmıştır. Buna göre, 2017 Sydney Dünya Kongresi için konu sorusu başlıklar şu şekilde belirlenmiştir: "Patentability of computer implemented inventions" (Patents), "Bad faith trademarks" (Trademarks/Designs), "Protection of graphical user interfaces" (IP protection of media and IT), "Quantification of damages (monetary relief)" (General). Sydney konu sorularının başlıklarına bakıldığında, özellikle "Quantification of monetary relief" konu sorusu oldukça tartışmalı geçecek gibi görünüyor. Soruların tanıtımının yapıldığı oturumda, özellikle bu konu sorusu katılımcılar tarafından eleştirilmiş ve ülkelerin iç hukuklarında tazminat hesaplama yöntemlerine ilişkin birbirinden oldukça farklı ve spesifik uygulamalar olabileceği, bu anlamda ülke uygulamalarını harmonize etmenin güçlüğünden bahsedilmiştir.

Önümüzdeki yıl yapılacak olan AIPPI Dünya Kongresi, 13-17 Ekim 2017 tarihleri arasında Avustralya'nın Sydney şehrinde gerçekleştirilecektir.

Av. Mine Güner

Esin Avukatlık Ortaklığı

Karşılaştırmalı reklamlarda rakip markaların kullanımına izin veren düzenleme

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe giriyor.

Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nin ("Yönetmelik") 8. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamında karşılaştırmalı reklamlarda, rakiplere ait isim, marka, logo veya diğer ayırt edici şekil ve ifadeler yer verilebilmesinin önü açılmış ancak bu maddenin yürürlük tarihi 10 Ocak 2016 olarak belirlenmişti. Daha sonra ise, bu düzenlemenin yürürlük tarihi 25 Aralık 2015 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 1. Maddesi uyarınca bir kez daha ertelenerek 31 Aralık 2016 olarak belirlendi.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 61. Maddesi ve Yönetmelik karşılaştırmalı reklam yapılmasına izin verse de, Yönetmelik'in 8. Maddesinin 2. Fıkrasının yürürlüğe girmesiyle karşılaştırmalı reklamlarda, rakiplere ait isim, marka, logo veya diğer ayırt edici şekil veya ifadeler ile ticaret unvanı veya işletme adlarına yer verilebilecek. Yönetmelik'in 8. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca karşılaştırmalı reklamlar, ancak;

- Aldatıcı ve yanıltıcı olmaması,
- Haksız rekabete yol açmaması
- Karşılaştırılan mal veya hizmetlerin aynı nitelikte olması ve aynı istek ya da ihtiyaca cevap vermesi,
- Tüketicie fayda sağlayacak bir hususun karşılaştırılması,
- Karşılaştırılan mal veya hizmetlerin, fiyatı da dâhil, bir ya da daha fazla maddi, esaslı, doğrulanabilir ve tipik özelliğinin ortak olarak kararlaştırılması,
- Nesnel, ölçülebilir, sayısal verilere dayanan iddiaların; bilimsel test, rapor veya belgelerle ispatlanması,
- Rakiplerin fikri ve sınai mülkiyet haklarını, ticaret unvanını, işletme adını, diğer ayırt edici işaretlerini, mallarını, hizmetlerini, faaliyetlerini veya diğer özelliklerini kötülememesi veya itibarsızlaştırmaması,
- Menşei belirtilmiş mal veya hizmete ilişkin karşılaştırmada, mal veya hizmetlerin aynı coğrafi yerden olması,

- Reklam veren ile rakibinin markası, ticaret unvanı, işletme adı veya diğer bir ayırt edici işareti ya da mal veya hizmetleri ile ilgili karışıklığa yol açmaması koşulları ile yapılabilecek.

Karşılaştırmalı reklam verene doğrudan rakiplerinin markasını belirtme serbestisi tanıyan bu hüküm, aynı zamanda nesnel ve bilimsel verimlere dayanma, tüketiciyi yanıltmama ve tüketiciye faydalı bir hususu karşılaştırma gibi rakip firmanın itibarının karalanmasını önleyici yükümlülükler de getiriyor. Reklam verenler, karşılaştırmalı reklamlarda yer alan tanımlamaların, iddiaların veya örnekli anlatımların üniversitelerin ilgili bölümlerinden veya akredite olmuş ilgili test ve değerlendirme kuruluşlarından veya bağımsız araştırma kuruluşlarından alınmış raporlar ile ispat etmek zorunda.

Karşılaştırmalı reklamlar dünya çapında faaliyet gösteren firmalar tarafından da sıkça kullanılıyor. Ülkemizde de bu düzenlemenin yürürlüğe girmesinden sonra Reklam Kurulu’nun denetimi altında kullanılmaya başlanacak. Yeni düzenleme şirketlerin pazarlama stratejisinde rol oynayacak olsa da, Yönetmelik’in 8. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamında ülkemizde reklam verenlere yol gösterecek bir uygulama henüz bulunmadığından, reklam verenlerin bu serbestiden faydalanırken temkinli olmaları ve Yönetmelik’in 8. Maddesinin 1. Fıkrasında düzenlenen koşulları sağlamaları gerekmektedir.

TPE

TPE, WIPO Nezdinde Uluslararası Araştırma ve İnceleme Otoritesi olarak atandı

WIPO'nun 56. Genel Kurul Toplantısında TPE Uluslararası Araştırma ve İnceleme Otoritesi olarak atandı. Karar oybirliği ile alındı. Bu süreç 15 Mart 2016'da WIPO nezdinde yapılan başvuru ile başlamıştı. 18 Mayıs 2016 tarihinde gerçekleştirilen Patent İşbirliği Antlaşması (PCT) Teknik Komite toplantısında olumlu tavsiye kararı alınmıştı. Sonunda 6 Ekim 2016 tarihinde Genel Kurul gündeminde yapılan oylama ile süreç başarıyla sonuçlandı.

WIPO ile imzalanacak Anlaşmanın ardından, Patent İşbirliği Antlaşması (PCT) kapsamında yapılan uluslararası patent başvuruları için TPE taraf ülkelerde geçerliliği olan araştırma ve inceleme raporlarını hazırlama yetkinliğini almış olacak. Şu anda halihazırda 19 ülkedeki ofisler bu türden uluslararası araştırma ve inceleme otoritesi olmuş durumdadır. Bu gelişmenin prestij yanında Türkiye'ye ekonomik anlamda katkı sağlayacağı düşünülmektedir:

<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/allNews/newsDetail?newsId=614>

Sınai Mülkiyet Yasası

Birçok talihsizlik yaşayan Sınai Mülkiyet Kanunu sonunda Meclis Genel Gündeminde 3. sıraya kadar ilerledi. Çok yakında yasalaşması merakla beklenen yasa tasarısının bir sonraki sayımızda umarız yasalaştığı bilgisini sizinle paylaşabiliriz.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

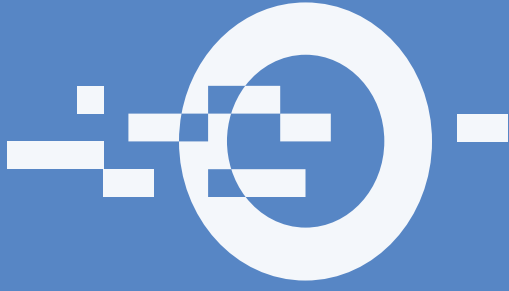
GÜNDEMİ

16'NCI BİRLEŞİM
3 KASIM 2016 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

KISIMLAR

1	BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
2	ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER
3	SEÇİM
4	OYLAMA YAPILACAK İŞLER
5	MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI
6	GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER
7	SOZLU SORULAR
8	KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

- 1- (S. Sayısı: 388) Bilişimsizlik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 23.06.2016) (**)(***)
- 2- (S. Sayısı: 405) Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamelerle Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmangazi Milletvekili Rıza Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Muzaffer Milettekinli Erkan Akay'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Tıncal'ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalyoncu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzzet Milettekinli Oktay Vural'ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 15.07.2016) (**)(X)
- 3- (S. Sayısı: 341) Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 26.05.2016) (**)(X)
- 4- (S. Sayısı: 88) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Adaylığına Tez Edin Kararnamamızın Uygun Bulunduguna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Değişikli Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 29.01.2016) (X)

AIPPI
TÜRKİYE

MARKA

Av. Duygu AKŞİT

L'OREAL V. EBAY KARARININ TOMMY HILFIGER V. DELTA CENTER KARARINA YANSIMASI: TAKLİT ÜRÜN SATILAN ALANI KİRAYA VEREN ŞAHISLAR HAKKINDA BAŞVURULABİLECEK KANUN YOLLARI

I. Bilindiği üzere taklit ürün satışı ülkemizde son derece yaygın. Her ne kadar akla ilk olarak yol kenarında izinsiz satış yapan vatandaşlar gelse de sıkıntı daha büyüktür. Taklit ürünlere belediye pazarları, mahalle pasajları, turistlerin yoğun olduğu büyük ölçekli çarşılar, hatta kimi alışveriş merkezlerinde bile denk gelebiliyoruz. Taklit ürün ticareti yapan şahısların haksız fiillerine son verilebileceği muhakkak. Peki taklit ürün satılan alanı kiraya veren şahısların hak ihlaline aracı olduğunun kabulü mümkün müdür? Şayet mümkün ise kiraya verenden tecavüz fiillerinin durdurulması talep edilebilir mi?

II. Avrupa Birliği Adalet Divanı, Tommy Hilfiger v. Delta Center kararı¹ (“**Tommy Hilfiger kararı**”) ile bu konuda yol gösterici nitelikte bir karara imza attı. Tarafları kısaca özetleyecek olur isek; Delta Center, Prag’da orta ölçekli bir alışveriş merkezi içerisinde yer alan satış alanlarını kiraya vermektedir. Tacirler Delta Center ile imzaladıkları kira sözleşmelerinde mevzuata aykırı hareket etmeyeceklerini taahhüt etmektedir. Ne var ki tacirler hazır giyim ve moda perakendeciliği sektörlerinde faaliyet gösteren Tommy Hilfiger ürünlerinin taklitlerini satmaktadır. Bunun üzerine Tommy Hilfiger, Çek Cumhuriyeti yetkili mahkemeleri önünde dava açarak Delta Center’ın:

- Yargı mercileri veya idari makamlarca alınan kararlar uyarınca, fikri mülkiyet haklarını ihlal ettiği veya ihlal etme tehlikesi bulunduğu kesinleşmiş olan üçüncü kişilerle kira sözleşmesi akdetmemesi veya bu kişilerle akdetmiş olduğu sözleşmeleri yenilememesi,
- Fikri mülkiyet haklarını ihlal etmeme taahhüdü içermeyen ya da ihlal/ihlal tehlikesi söz konusu olduğunda fesih hakkı bahsetmeyen kira sözleşmeleri akdetmemesi veya bu nitelikte olmayan kira sözleşmelerini yenilememesi,

yönünde karar verilmesini talep etmiştir. Tommy Hilfiger bunlarla beraber Delta Center’ın yerel bir gazetede özür mahiyetinde ilan vermesi talebinde bulunmuştur.

Tartışma konusu özetle: a) taklit ürün satılan alanı kiraya veren şahısların 2004/48/AT sayılı Direktifin² (“**Uygulama Direktifi**”) 11. maddesi çerçevesinde

(1) ABAD, C-494/15, Tommy Hilfiger Licensing LLC and Others v Delta Center, 07.07.2016.

(2) 2004/48/AT sayılı Fikri Mülkiyet Haklarının Uygulanması Hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi, 30.4.2004, OJ L 157.

aracı olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu ile b) Kiraya verenin aracı olarak kabul edilmesi halinde internet hizmet sağlayıcıları hakkında alınan yasal önlemlerin kiraya verenler hakkında uygulanıp uygulanmayacağı noktasında toplanmaktadır.

III. Bahsi geçen karara göre, satış alanını kiraya veren bir kişinin aracı olarak değerlendirilebilmesi için üçüncü kişilere “hak ihlali gerçekleştirmek amaçlı kullanılmaya elverişli bir hizmet” sağlıyor olması öngörülmüştür. Bunun yanında kiraya veren ile üçüncü kişiler arasında özel bir ilişki bulunması şartı aranmamıştır. Aynı şekilde kiraya veren şahısların ihlale konu hizmet dışında başkaca hizmetler verip vermediği hususunun önem arz etmediği belirtilmiştir.

Somut olay özelinde, Delta Center’ın bedel karşılığı kiralama hizmeti verdiği ve kiralanan yerin üçüncü şahıslar tarafından taklit ürün satılmak üzere kullanıldığı tespit edilmiştir. Kararda taklit ürünlerin satışının Delta Center tarafından üçüncü kişilere tezgâh kiralaması sayesinde yapılabildiği önemle vurgulanmıştır. Kiraya veren şahısların ihlale neden olan fiillerden haberdar olup olmadığı hususu dikkate alınmamıştır.

IV. Hatırlanacağı üzere, L’Oreal v. Ebay kararında³ (“Ebay kararı”) Uygulama Direktifinin 11. maddesi yorumlanırken bir ayrıma gidilmiştir. Buna göre, madde metninde hak sahiplerine taklit ürün satan kişi hakkında **ihlalin devamını önlemeye** elverişli yasal yollara başvuru hakkı verildiği, aracı hakkında ise **mevcut ihlalin durdurulmasına** elverişli yasal yollara başvuru hakkı verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Gerçekten de maddenin lafzı çok açıktır.

Ne var ki Ebay kararında Uygulama Direktifi ile bilgi toplumunda fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasının hedeflendiği belirtilerek bu amaca ulaşılabilmesi için mevcut ihlallerin durdurulmasının yeterli olmayacağı, aynı zamanda ileride doğacak ihlallerin engellenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Kararda ayrıca 2000/31/AT sayılı E-Ticaret Direktifinin⁴ 18. maddesine yer verilmiştir. Bu maddede Üye Devletlerin bilgi toplumu hizmetleri ile ilgili uyumsuzluklarda mevcut veya ileride doğacak ihlalleri derhal sonlandırabilecek nitelikte önlemler almakla yükümlü olduğu düzenlenmektedir.

Bu çerçevede internet hizmet sağlayıcılarının sorumluluğunun sadece mevcut fikri mülkiyet hak ihlallerine son verilmesi ile sınırlı olmadığı, bu kişilerin ayrıca ileride doğması muhtemel ihlallerin engellenebilmesi için çaba göstermesi gerektiği, bunu sağlayabilecek nitelikte yasal başvuru yolları bulunması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

(3) ABAD, C-324/09, L’Oréal SA and Others v eBay International AG and Others, 12.07.2011, I-06011.

(4) 2000/31/AT sayılı Bilgi Toplumunda Telif Hakları ve Bağlantılı Hakların Belirli Yönlerinin Uyumlaştırılması hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi, 17.7.2000, OJ L 178.

Kararda başvurulacak yasal yolların orantılı olması ve ticaretin işleyişine engel teşkil etmemesi gerektiği belirtilmekte olup birtakım örneklere de yer verilmiştir. Örneğin internet hizmet sağlayıcılarından tüm müşterilerinin verilerini aktif olarak gözetim altına almasının beklenemeyeceği ya da uyumsuzluk konusu markanın ilgili online platformda satışının tümünden yasaklanmasının orantılı olmayacağı ifade edilmiştir. Öte yandan ihlale sebep olan müşteri hesabını askıya almak veya ihlale neden olan kişinin kimliğinin tespitini kolaylaştırmak gibi tedbirlere hükmedilmesinin önünde hiçbir engel olmadığı belirtilmiştir.

V. İki kararın kesişme noktasına gelince, Tommy Hilfiger kararında Ebay kararına atıfta bulunularak online pazarda aracılık görevi üstlenen kişiler hakkında alınan yasal önlemlerin fiziki ortamda satış noktası sağlayan kişiler hakkında da uygulanabileceği ifade edilmiştir. Böylelikle satış alanı kiraya veren şahısların mevcut ihlalleri durdurmanın yanı sıra gelecekte ortaya çıkacak ihlallere karşı önlem alması sorumluluğu da doğmuştur. Buna gerekçe olarak Uygulama Direktifinin sadece elektronik ticaretin işleyişine ilişkin olmadığı ve aracılık müessesesinin online veya offline yapılmasının mevzuatın işleyişi bakımından herhangi fark yaratmayacağı görüşüne yer verilmiştir.

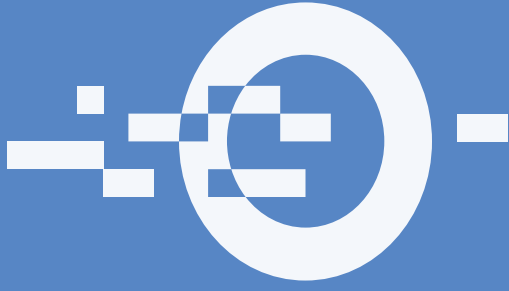
İhlali durdurmaya yönelik yasal önlemlerin hangi koşullarda ve ne şekilde uygulanacağı hususunun ise iç hukukta düzenleneceği dile getirilmiştir. Yine de bu düzenlemelerin Uygulama Direktifinin ulaşmak istediği amaca uygun düşmesi ve bu amacın gerçekleştirilmesini sağlamaya elverişli olması gerektiği vurgulanmıştır. Benzer konuda verilen diğer kararlarda olduğu gibi, uygulanacak yasal önlemlerin hakkaniyetli ve orantılı olması, maddi olarak kiraya verene aşırı yük yüklememesi ve iç pazarda ticaretin işleyişine engel teşkil etmemesi gerektiği belirtilmiştir.

VI. Bu açıklamalar ışığında, e-ticarete ilişkin mevzuat ve yargı kararlarının konvansiyonel satış yöntemlerine ilişkin yargı kararlarını etkilediğini söylemek mümkündür. Şöyle ki, özellikle e-ticarete ilişkin yasama çalışmaları yürütülürken marka sahipleri ile tüketicinin internet ortamında daha savunmasız bir pozisyonda olduğu düşüncesi esas alınmıştır. Sanal platformlarda taklit ürün satan şahısların takibinin çok zor olması ve internet hizmet sağlayıcılarına başvurmaksızın satıcının kimliğine ulaşmanın neredeyse imkânsız olması gibi nedenlerle e-ticaret üzerinden yapılan ihlallere karşı özel düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur.

Ebay kararı ile sadece taklit ürün satışı yapan kişiler aleyhine değil aynı zamanda internet hizmet sağlayıcıları aleyhine yasal önlemlere başvuru hakkı güvence altına alınmıştır. İnternet hizmet sağlayıcılarının sorumluluğu sadece mevcut

ihlallerle sınırlı tutulmayarak ileride gerçekleşmesi muhtemel ihlallere karşı da koruma tesis edilmiştir. Tommy Hilfiger kararı neticesinde ise e-ticarete mahsus olduğu düşünülen kapsamlı koruma, fiziki ortamda yapılan ticareti kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

VII. Sonuç olarak, Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın işbu güncel kararının taklit ürünlerle mücadelede marka sahipleri lehine bir kazanım teşkil etmektedir. Kararın maksadını aşp aşmadığı hususu tartışmalı olmakla beraber kiraya verenlerin artık fikri mülkiyet hakları konusunda daha ihtiyatlı davranması gerektiği tartışmasız hale gelmiştir.

AIPPI
TÜRKİYE

PATENT

Konuk Yazar : **Bariş Atalay:**

Avrupa Patent Vekili¹

BREXIT SONRASI UPC/AVRUPA PATENT MAHKEMESİ'NİN GELECEĞİ

I - TARİHİ ARKA PLAN

Avrupa Patent Mahkemesi, (UPC) uzun süreli bir geçmişe sahip bir proje. 1975 yılına ait Topluluk Patenti Anlaşması² UPC'nin bugünkü hukuki statüsünün fikir düzeyindeki ilk aşamalarından biri kabul edilebilir. 2008 yılında yapılan deneme Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından 1/09³ kararıyla reddedildi ve Avrupa ve Topluluk Patent Mahkemesi (ECPC) Anlaşması'nın⁴, AB yasalarıyla uyumlu olmadığı karara bağlandı.

2011 yılında Avrupa Parlamentosu ve Konseyi 25 AB ülkesi arasında (İspanya, Hırvatistan ve İtalya hariç) geliştirilmiş işbirliği yapılmasını kararlaştırdı ve Avrupa Komisyonu UPC Anlaşması taslağı ve ilgili iki yönetmeliği⁵ sundu. UPC Anlaşması ise 19 Şubat 2013'te imzalandı. Bu arada Adalet Divanı İspanya'nın UPC'nin hukuki altyapısına dair itiraz başvurularını reddetti.⁶ Avrupa Parlamento'sunun ve Avrupa Konsey'inin 15 Mayıs 2014 tarihli ve 1215/2012 sayılı yönetmeliğini değiştiren ve Brüksel yönetmeliği olarak bilinen 542/2014 yönetmeliği, UPC'nin işleyiş kurallarına ilişkin düzenlemeleri tanımladı. İtalya, UPC Anlaşması'na 2 Ekim 2015 itibarı ile katılırken İspanya ve Hırvatistan anlaşmaya dâhil olmamış durumda. Hırvatistan AB'ye 1 Temmuz 2013'te katıldığı için kapsam dışında bulunuyor.

II - BREXIT SONRASI DURUM

İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılmayı oyladığı referandumun sonuçlarının, Avrupa Patent Mahkemesi'nin faaliyete geçmesi üzerine önemli etkileri olduğu ortada. Bu durum Eylül 2016 AIPPI Milan kongresinde ve Ekim 2016 FICPI St. Petersburg kongresinde özel sunumlarla tartışma konusu yapıldı.

Öncelikle UPC'nin geldiği aşamadan kısaca söz edilecek olursa UPC anlaşması Md. 89⁷ uyarınca anlaşmanın yürürlüğe girme koşulları 13 ülke onayı gerektirmekteydi ve bunların arasında 2012 itibarıyla en yüksek sayıda Avrupa patent tesciline sahip menşe ülkeler İngiltere, Fransa ve Almanya'nın mevcudiyeti gerekiyordu. Şu an için eldeki ülke meclislerinde onay sayısının 11 olduğu düşünülürse sürecin sonunun görüldüğü ve kısa zamanda mahkemenin aktif göreve başlayabileceği öngörülebilirdi. Ancak Brexit bu öngörülerini değiştirdi.

Bilindiği gibi UPC Anlaşması Md. 7(2)⁸ uyarınca UPC'nin merkez biriminin⁹ Münih gibi Londra'da da bir şubesi olması öngörülmüştü. Yine UPC Anlaşması

(1) Konuk yazarımız, Sayın Barış Atalay ile ilgili daha detaylı bilgiye bültenimizin son sayfasında yer alan "Künye" bölümünden ulaşabilirsiniz.

(2) Community Patent Convention

(3) CJ EU Opinion 1/09

(4) Treaty on European and Community Patent Court

(5) Regulation (EU) No 1257/2012 (17.12.2012) ve Regulation (EU) No 1260/2012 (17.12.2012)

(6) C-274/11 ve 295/11; C 146/13 ve 147/13

(7) <https://www.unified-patent-court.org/sites/default/files/upc-agreement.pdf>

(8) <https://www.unified-patent-court.org/sites/default/files/upc-agreement.pdf>

(9) Central division

uyarınca Londra şubesinin A ve C IPC¹⁰ sınıflarında yani İnsani İhtiyaçlar ve Kimya-Metalürji teknik alanlı patentlere dair ihtilaflara bakması öngörülmekteydi. UPC'nin faaliyete geçme sürecini idare eden Hazırlık Komitesi¹¹ 30 Haziran 2016 tarihli toplantısında “farklı senaryolara dair daha fazla bilgi ihtiyacıyla birlikte mahkemenin faaliyete geçmesi için öngörülen işlemlerin planlandığı gibi devam etmesi” yönünde görüş bildirmişti.

Mevcut durumda, İngiltere’de IP Federation, CIPA¹² ve IPLA’nın¹³ hükümetin muhtemel politikaları üzerinde etkili olmak üzere görüş hazırladığı belirtilmekte. Bu noktada, İngiltere’nin Brexit oylamasına rağmen UPC Anlaşması çatısı altında kalmaya devam edebileceği, ancak bu durumda UPC Anlaşması kapsamında Avrupa Birliği mevzuatına bağlı kalmayı taahhüt etmesinin şart olacağı belirtilmekte. Bu durumun önündeki potansiyel engellerden birisinin ise Avrupa Birliği Adalet Divanı’nın 1/09 görüşü olduğu tartışılmaktadır.

İngiltere hükümetinin, referandum sonrası UPC’ye yaklaşımı nasıl olursa olsun UPC’nin devreye gireceğine dair çok güçlü bir ortak görüş ve çaba bulunuyor. Öncelikle kötü (ve tahmin edilen) senaryoda İngiltere’nin UPC Anlaşması’ndan çıkması durumunda, Anlaşma’nın 89. Maddesinin üye ülkelerin katılacağı bir konferansla değiştirilmesi gerekiyor. Ancak genel olarak kabul gören görüş bunun formaliteden ibaret bir süreç olacağı yönünde. Yine de bu olumlu görüşün içerisinde moralleri yüksek tutma gayretinin de bir miktar bulunduğu söylenebilir.

Mevcut durumda parlamentolarında anlaşmayı onaylamış ve katılım sürecini başlatmış ülkeler ise tüm bu süreci baştan işletmek zorunda kalacak. Yine bu noktada yukarıda belirtilen Eylül 2016 AIPPI Milan ve Ekim 2016 FICPI St. Petersburg kongrelerinde kabul gören ortak görüş bu işlemlerin çok hızla yapılabileceği ve formalite niteliğinde olduğu yönünde.

Özetlemek gerekirse UPC cephesinde belirsizlikler ciddi biçimde devam etse de sistemin gecikmeli olarak da olsa (en az birkaç yıl) mutlaka faaliyete geçeceğine dair kuvvetli bir ortak algı mevcut bulunmaktadır. Bu bakımdan her ne kadar Avrupa Birliği üyesi olmasa da ülkemiz başvuru sahipleri için de aşağıdaki konu başlıklarında kararlar çok önem arz etmektedir:

- i. Avrupa Patent Mahkemesi’nin yetki alanına giren klasik Avrupa patentleri
- ii. Mahkeme’nin yetki alanına geçiş süreci boyunca dâhil olup olmama kararı verilme zorunluluğu
- iii. Üniter Patent Koruması (UPP) etkisine sahip Avrupa patenti elde etme yetkisi

(10) International Patent Classification

(11) Preparatory Committee

(12) Chartered Institute of Patent Attorneys

(13) Intellectual Property Lawyers’ Association

iv. Birleşmiş bir meslek olarak Türk Avrupa Patent Vekilleri'nin Avrupa Patent Mahkemesi nezdinde temsil yetkisine sahip olmalarının mümkün olması

Türk Fikri Haklar profesyonellerini ve elbette başvuru/patent sahiplerinin yukarıdaki nedenlerle yeni hukuk sitemine ilgi duymaya devam edecekleri ve bu konuda bilgilendirilmeye ihtiyaç duydukları inancıyla aşağıda devam eden kısımlarda temel olarak sistemin genel yapısı açıklanmaktadır.

III - UPC ve UPP HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

UPC Anlaşması ile sözleşme yapan üye ülkeler, bir veya birden fazla taraf ülkede valide edilmiş "klasik" Avrupa patentlerinin yanında, gelecekteki üniter etkili patentler (Üniter Patent Koruması, UPP) üzerinde de ayrıcalıklı yetki alanı olan bir mahkemenin yetkisini kabul etmiştir. UPP Avrupa Birliği ülkeleri topraklarında bütüncül olarak üniter etkili bir patent sistemi yaratmaktadır. Bu düzenlemenin amacı, var olan sistemi basitleştirmek ve patent koruması ve anlaşmazlıkların halli için uygun maliyetli bir alternatif sunmak olarak açıklanmaktadır. Elbette uygun maliyetli bu alternatife faaliyeti sırasındaki olumlu ve olumsuz yanları sınanmayı beklemektedir.

Yeni sistemin legal çerçevesine göre ulusal yolları kullanarak patentleri EPC üyesi ülkelerde koruma altına almak veya bir Avrupa patentini bir veya birden fazla EPC üyesi ülkede valide etmek hala mümkündür. Bunun yanında, eski sistem ile yeni sistemi beraber kullanarak üniter etkili Avrupa patentine sahip olup, bu patenti EPC sözleşmesini imzalamış diğer ülkelerde klasik Avrupa patenti olarak valide etmek de mümkündür. Sonuç olarak, gelecekte patent koruması için üç farklı yol izlenebilecektir.

1) ÜNİTER PATENT KORUMASI

Üniter Patent Koruması (UPP), tek başvuru ile AB üyesi ülkelerde üniter etkili Avrupa patentine sahip olmayı mümkün kılacaktır. UPP¹⁴, Avrupa Patent Sözleşmesi'ne (EPC)¹⁵ dayandırılmıştır. Buna göre tescil öncesi süreçte değişim olmayacaktır. Klasik bir Avrupa patenti nasıl tescil ediliyorsa UPP etkili bir patent de aynı şekilde EPO¹⁶ tarafından tescil edilir.

Karşılaştırmalı olarak "klasik" Avrupa patentinde, patent sahibi patenti koruma niyetinin bulunduğu her üye ülkede valide etmelidir. Üye ülkelerde validasyon için farklı gereklilikler vardır. Pek çok üye ülkede patent sahibi Avrupa patentinin koruma istenen ülkenin diline çevirisi ile dosyalama yapmalı, ulusal patent ofisine yayın harcı ödemeli ve belirli zaman aralıklarında, özellikle kaydı yapı-

(14) Unitary Patent Protection

(15) European Patent Convention

(16) Avrupa Patent Ofisi

lacak kopya sayısı ve kullanılacak formlar ile ilgili resmi yükümlülükleri yerine getirmelidir. Patent, valide olduktan sonra patent sahibi patentin geçerli olduğu her üye ülkede yenileme harçları ödemelidir.

Üniter Patent Koruması'na sahip bir patent ise yukarıda sıralanan prosedürel işlemleri daha pratik ve merkezi bir süreçte geçirecektir.

Üniter Patent Koruması'na Sahip Bir Patentin Dili

Eğer patent EPO resmi dillerinden Almanca veya Fransızca olarak tescil edildiyse İngilizce'ye çevrilecektir. Eğer patent İngilizce olarak tescil edildiyse patent sahibinin isteğine göre AB'nin resmi dillerinden birine çevrilecektir. Çeviriler sadece bilgilendirme amaçlı olup hukuki geçerliliği yoktur. Geçiş döneminden sonra çeviriye ihtiyaç yoktur.

Üniter Patent Koruması Coğrafi Sınırlar

Mevcut durumda İspanya, İtalya ve Hırvatistan Üniter Patent Koruması'na katılmamış olup gelecekte katılımları mümkündür. Polonya, Üniter Patent Koruması'na katılmış ancak UPC Anlaşması'nı imzalamamıştır. Üniter etkili Avrupa patenti sahibi, patentini Üniter Patent Koruması'na katılmayan ülkelere (İspanya, İtalya, Hırvatistan ve henüz UPC Anlaşması'nı imzalamamış diğer üye ülkeler) klasik Avrupa patenti olarak valide edebilir. Bütün üye ülkeler UPC Anlaşması'nı imzaladığında tek başvuru ve ek olarak azami üç ulusal validasyon ile AB'nin tamamında patent koruması sağlamak mümkün olacaktır. Bunun yanında aynı patenti, AB üyesi olmayan on EPC üyesi ülkede valide etmek de elbette mümkün olacaktır.

Çeviri Masrafları

AB Yönetmelik No 1260/2012 gereğince EPO'nun resmi dili olmayan bir AB dilinde dosyalanmış patentlerin çeviri masrafları, belli bir miktara kadar karşılanacaktır.¹⁷

Klasik Avrupa Patenti Ve UPP Etkili Avrupa Patenti Arasında Masraflar Bakımından Seçim

UPP ve UPC, Avrupa patent sisteminin yerine gelmemekte, sisteme yeni seçenekler eklemektedir. Buna bağlı olarak yeni patent paketi kullanıcılara yeni seçenekler sunacaktır. Patent sahibinin, tercihlerine göre klasik Avrupa patenti ve UPP etkili Avrupa patenti arasında seçim yapması gerekecektir. Klasik Avrupa patentinin maliyeti (validasyon masrafları, koruma gereken her üye ülke için

(17) AB üyesi bir ülkede olan KOBİ, şahıslar, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, üniversiteler ve kamu araştırma kurumları için geçerli

yenileme harçları ve işlem masrafları) ile UPP'nin maliyeti (geçiş döneminde bir çeviri masrafı dışında validasyon masrafı yok, sadece bir tane yenileme harcı var) arasında karşılaştırma yapılması gerekmektedir.

Patent sahibi, sadece birkaç üye ülkede korumanın yeterli olup olmadığını ya da geniş coğrafi kapsamlı bir koruma alanına mı ihtiyacı olduğunu tartmalıdır. AB gümrük yönetmeliği ile üçüncü ülkelerden AB sınırları içine ithal edilecek ürünlere karşı koruma gerekir gerekmediğine karar verilmelidir.

UPC Sistemine Geçiş veya Geçiş Süreci Boyunca Sistemin Dışında Kalma

Bunlara ek olarak, patent sahibi patent için UPC'nin ayrıcalıklı yetki alanının mı yoksa yetki alanı daha kısıtlı olan ulusal mahkemeleri kullanmanın mı daha iyi olacağına karar vermelidir. UPC'nin ayrıcalıklı yetki alanını kullanmak UPP için zorunludur ancak ilk etapta klasik Avrupa patenti için zorunlu değildir (yedi yıllık geçiş dönemi mevcuttur ve patent sahibi dâhil olmamaya karar verebilir). Ulusal patentler, ulusal mahkemelerin yetki alanında olmaya devam edecektir.

2) AVRUPA PATENT MAHKEMESİ (UPC)

UPC Anlaşması, imzalayan bütün üye ülkeleri kapsayan bir birleşik patent yetki alanı oluşturma amacı gütmektedir. UPC, sözleşmeyi imzalayan üye ülkelerin ortak bir mahkemesi olacak ve ülkelerin hukuki sisteminin bir parçası olacaktır. UPC, İlk Derece Mahkemesi (CFI), Temyiz Mahkemesi ve Sicil birimlerinden oluşacaktır.

UPC, klasik Avrupa patentleri, üniter etkili Avrupa patentleri, bu tür patentlerin kapsadığı ürünler için çıkarılmış ek koruma sertifikaları¹⁸ ve Avrupa patent başvuruları ile ilgili davalarda ayrıcalıklı yetkiye sahip olacaktır. UPC'nin aldığı kararlar, UPC Anlaşması'nı kabul eden üye ülkeleri kapsayacaktır. UPC'nin ulusal patentler veya ulusal patentler için çıkarılmış ek koruma sertifikaları üzerinde yetkisi olmayacaktır.

UPC ayrıca Avrupa Patent Ofisi'nin UPP yönetmeliğinde belirtilen görevleri yerine getirmek üzere attığı kararlar hakkında davalar üzerinde ayrıcalıklı yetkiye sahip olacaktır.

UPC pek çok birimden oluşan tek bir mahkeme olacaktır. Mahkeme heyetleri çokuluslu olacaktır ve aynı usul kuraları çerçevesinde hareket edecektir. UPC Temyiz Mahkemesi'ne UPC kararları hakkında temyiz başvurusu yapılabilir.

(18) Supplementary protection certificate

UPC Coğrafi Yapılanma

UPC'nin bir merkez birimin yanında yerel ve bölgesel birimleri olacaktır. Merkez birim Paris'te olacaktır, Brexit öncesi anlaşma metnine sadık kalınarak ifade edilirse Londra ve Münih'te özel patent sınıflandırmalarına göre ilgili patentlere dair davalar görülecektir (Londra: insanların temel ihtiyaçları, kimya ve metalürji; Münih: makine mühendisliği, aydınlatma, ısıtma, silahlar ve patlayıcılar). Sözleşmeyi imzalayan her üye ülke, bir ya da birden fazla ülkeyle beraber, UPC'nin bir parçası olarak dört taneye kadar yerel birim veya bir tane bölgesel birim kurulmasını UPC'den talep edebilir.

Davanın Açılacağı Birim

İhlaller, ihtiyati tedbir, geçici koruma ve/veya önceki kullanımdan kaynaklanan tazminatlar ile ilgili davalar, ihlalin gerçekleştiği veya davalının ikamet ettiği veya ticari faaliyetinin bulunduğu yerdeki yerel/bölgesel birimde açılacaktır. Böyle bir durumda davalı, ihlalin gerçekleştiği yerdeki birim veya davalının ikamet ettiği veya ticari faaliyetinin bulunduğu yerdeki birim arasında seçim yapabilir. Eğer suçlama konusu ihlal birden fazla yerel veya bölgesel UPC biriminin yetki alanına giriyorsa, ihlalin yapıldığı yere göre davanın açılacağı birimin seçilmesi mümkündür. Eğer davalının ikamet ettiği veya ticari faaliyetinin bulunduğu yer sözleşmeyi imzalamış üye ülkelerin sınırları içinde değilse, dava ihlalin gerçekleştiği yerdeki yerel/bölgesel birimde veya merkez birimde açılacaktır.

EPO'nun UPP İle Bağıntılı Olarak Aldığı Kararlar

EPO'nun UPP ile bağıntılı olarak aldığı kararlar¹⁹ hakkında açılan davalar her zaman merkez birimde açılacaktır.

Paralel Davalar

Eğer bir ihlal davası UPC'nin yerel veya bölgesel biriminde açıldıysa ve aynı yerel veya bölgesel birime hükümsüzlük için karşı talep yapıldıysa, UPC Anlaşması'na göre üç farklı senaryo mevcuttur:

- i. Söz konusu yerel veya bölgesel birim, ihlal davasını ve hükümsüzlük için karşı talebi beraber görmeye karar verebilir;
- ii. Söz konusu yerel veya bölgesel birim, hükümsüzlük için karşı talebi merkez birime havale edebilir ve duruma göre ihlal davasını askıya alabilir ya da görmeye karar verebilir (davaların ikiye ayrılması);

(19) Mesela üniter etki taleplerinin idaresi, yenileme harçlarının toplanması ve idaresi, UPP'nin geçici çeviri gerekliliklerinin uygunluğu

- iii. Tarafların da onayıyla, söz konusu yerel veya bölgesel birim, ihlal davasını ve hükümsüzlük için karşı talebi birlikte görülmek üzere merkez birime havale edebilir.

Yasal İşlemlerin Dili

Yasal işlemlerin dilinin yerel birimin ait olduğu sözleşmeyi imzalamış üye ülkenin resmi dili veya dillerinden birisi olması veya bölgesel birimi paylaşan ülkelerin seçtiği resmi dil veya dillerden biri olması UPC'nin ana kuralı olacaktır. Merkez birimde yasal işlemlerin dili, patentin tescil edildiği prosedürel dil olacaktır. Fakat sözleşmeyi imzalamış üye ülkelerin yerel veya bölgesel birimin yasal işlem dillerine ek olarak veya o dillerin yerine EPO'nun resmi dillerinden (İngilizce, Almanca veya Fransızca) bir ya da birden fazlasını kullanmasını mümkün kılacak istisnalar mevcuttur. Bazı koşullarda yerel veya bölgesel birimin yasal işlem dilini, patentin dili ile değiştirmek de mümkün olacaktır.

Temyiz Mahkemesi

UPC Temyiz Mahkemesi'nin merkezi Lüksemburg'da olacaktır. Sicil de Temyiz Mahkemesi ile aynı yerde olacaktır. Hâkimler çokuluslu olacaktır ve UPC'nin usul kuralları çerçevesinde hareket edecektir. Temyiz Mahkemesinin yasal işlem dili İlk Derece Mahkemesi'nin yasal işlem dili ile aynı olacaktır.

Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın Görevi

UPC, sözleşmeyi imzalayan üye ülkeler için ortak bir mahkeme olacaktır. Bu nedenle, her ulusal mahkeme gibi AB hukukunun yorumlanması ve uygulanması hakkında ön karar taleplerini Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 267. maddesinde öngörülen usule uygun şekilde Avrupa Adalet Divanı'na havale etmesi gerekmektedir.

Temsil

UPC önünde taraflar, sözleşmeye imza atmış ülkelerde avukatlık yapma yetkisi olan avukatlar veya Avrupa Patent Sertifikası gibi uygun sertifikasyona sahip bir Avrupa Patent Vekili tarafından temsil edilecektir.

Geçiş Süreci: Dâhil Olmama Durumu ve Mahkeme Seçimi

UPC Anlaşması'nda bir geçiş süreci belirlenmiştir. Bu geçiş süreci sadece klasik Avrupa patentleri için geçerlidir. Üniter etkili Avrupa patentleri için geçerli de-

ğildir. Geçiş süreci yedi yıldır ancak patent sisteminin kullanıcılarına danışma esasına ve Divan'ın görüşlerine bağlı olarak yedi yıl daha uzatılabilir.

Geçiş sürecinde klasik Avrupa patentleri veya öyle bir patent ile korunan bir ürün için çıkarılmış ek koruma sertifikası (SPC) hakkında ihlal veya hükümsüzlük davaları eğer UPC'de açılmadıysa ulusal mahkemelerde açılabilir.

Bunlara ek olarak geçiş döneminde, eğer UPC'de hakkında dava açılmamışsa, geçiş döneminin bitmesinden önce onaylanmış veya başvurulmuş bir Avrupa patenti sahibi –veya başvuran kişi– veya öyle bir patent tarafından korunan bir ürün için çıkarılmış SPC sahibi de patentte/başvuruda/SPC'de dâhil olmaya karar verebilir. Bunun için dâhil olmama talebini Sicil'e kayıt ettirmesi gerekmektedir. Dâhil olmama talebi Sicil'e kayıt edildikten itibaren geçerlidir ve istenilen zaman geri çekilebilir. Üniter etkili patentlerde dâhil olmamayı seçmek mümkün olmayacaktır.

UPC'nin Yargıçları

Mahkemeyi hem hukuki olarak kalifiye yargıçlar hem de teknik olarak kalifiye yargıçlar yürütecektir. Yargıçlar sözleşmeyi imzalamış üye ülkelerden birinin vatandaşı olmalıdır. Yargıçlar ayrıca yüksek yetkinliğe sahip, patent davalarında deneyimli ve EPO'nun resmi dillerinden en az birini iyi biliyor olmalıdır.

Hukuki olarak kalifiye yargıçlar, kendi sözleşmeyi imzalayan üye ülkelerinde yargısal pozisyona atanabilecek yetiye sahip olmalıdır. Teknik olarak kalifiye olan yargıçların üniversite diploması ve bir teknoloji alanında uzmanlığı olmalıdır. Ayrıca medeni hukuk ve patent davaları ile ilgili kurallar konusunda bilgili olmalıdır.

Arabuluculuk, Tahkim ve Eğitim

Ljubljana ve Lizbon'da bir patent arabuluculuk ve tahkim merkezi ve Budapeşte'de yargıçlara eğitim sağlamak için bir eğitim destek altyapısı kurulacaktır.

UPC'nin Faydaları – Dâhil Olmamayı Seçmemek İçin Nedenler

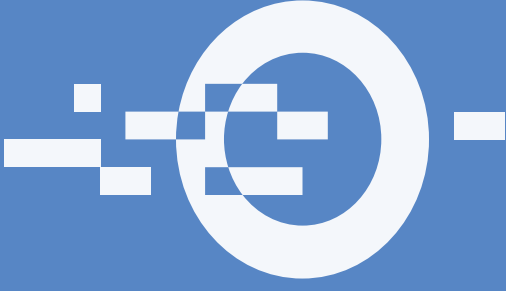
Klasik Avrupa patenti sahibi bir kişi patentini UPC'nin yetki alanına dâhil etmemeyi seçebilir. Patent sahibi bu seçimi yaparken, UPC önünde dava açmanın avantaj ve dezavantajlarını tartmalıdır. UPC'nin avantajları şöyledir:

- i. Birleşik içtihat sayesinde öngörülebilirliğin artması ve paralel davalardan kaçınılması

- ii. Yargıların (talimatlar, tazminatlar) AB üyesi 25 ülkede geçerli olması
- iii. Üye ülkelerdekinden daha hızlı ilerleyen bir süreç olması

UPC Birimleri Arasında Seçim

Kimi ihlal davalarında davacının, ihlal yeri ve davalının ikametgâhına bağlı olarak UPC birimleri arasında seçim yapması gerekliliği olabilir. Bu kararın asıl olarak birimlerin mahkeme yerinin ve yasal işlem dilinin elverişliliğine bağlı olarak verilmesi gerekir.

AIPPI
TÜRKİYE

**TELİF
HAKLARI**

Av. Mine Güner

Av. Melis Abacıoğlu Viskusenko

ABAD'IN SVENSSON VE GS MEDIA KARARLARI IŞIĞINDA LINK VERENİN ESER SAHİBİNİN UMUMA İLETİM HAKKININ İHLALİNE BAKIŞ AÇISI: "YENİ BİR UMUM" VE "ŞAHSİ DEĞERLENDİRME" KRİTERLERİ

İnternetin çok kısa bir zaman dilimi içinde hayatlarımızın baş köşesine yerleşmesi, her alanda olduğu gibi hukuk alanında da düzenlemeler yapılmasını mecburi kılmıştır. Bunlardan biri de "İnternet sözleşmeleri" olarak da bilinen 1996 tarihli WIPO Telif Hakları Sözleşmesi¹ ("WCT") ve aynı tarihli WIPO İcralar ve Fonogramlar Sözleşmesi² ("WPPT").

WCT'nin 8. maddesi ile, eser sahibinin eserini kamuya iletim hakkı mutlak bir hak olarak kabul edilmiştir. Bu madde ile dijital iletim hakkı tek elci ve mutlak bir hak olarak kabul edilmiş ve eserlerin kablolu veya kablosuz araçlarla umuma iletimi eser sahibinin iznine tabi kılınmıştır³.

Uluslararası platformdaki gelişmeler Türk hukukuna da etki etmiştir. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda ("FSEK") 21.02.2001 tarih ve 4630 sayılı kanunla değişiklikler yapılmış ve FSEK madde 25'te "dijital iletim hakkı" eser sahibinin mali hakları kapsamına dahil edilmiştir⁴. Bu suretle, WCT'nin 8. maddesi, iç hukukumuzun bir parçası haline gelmiştir. 2008 yılında ise ülkemiz WCT ve WPPT sözleşmelerine taraf olmuştur.

WIPO sözleşmelerinin imzalanmasını takiben, Bilgi Toplumu Telif Hakları ve Bağlantılı Hakların Belirli Yönlerinin Uyumlaştırılması hakkında 22 Mayıs 2001 tarih ve 2001/29/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi'nin 3. Maddesi ile de, eser sahibinin kablolu veya kablosuz şekilde eserini dilediği zaman ve biçimde umuma iletimi konusunda münhasır hakkı olduğu hususu düzenlenmiştir. Maddede sayılan iletim şekillerine İnternet de dahildir.

Yaklaşık 20 yıldır devam eden bu hukuki gelişmelerin yanında, İnternetin hızlı gelişimi, sanal ortamda fikri hak ihlallerinin değerlendirilmesinde yeni tartışmalar doğurmaya devam etmektedir. Bu tartışmaların temelinde eser sahibine tanınan münhasır hakların, ifade özgürlüğü ve bilgi toplumu ile dengesinin kurulması gerekliliği yatmaktadır. Dolayısıyla, Avrupa Birliği Adalet Divanı ("ABAD") kararları bu yönde yol gösterici özellikleri oldukça yüksektir. Bu nedenle, bu çalışmamızda link verme yoluyla eser sahibinin umuma iletim hakkının ihlal edilip edilmediğine ilişkin önemli bir karar olan 13 Şubat 2014 tarihli, ABAD tarafından verilen *Svensson v Retriever Sverige*, C-466/12 davasına ilişkin ka-

(1) 20 Aralık 1996 WIPO Copyright Treaty (WCT) (1996)

(2) 20 Aralık 1996 tarihli WIPO Performances and Phonograms Treaty (WPPT)

(3) WCT Madde 8 - "Bern Sözleşmesi'nin 11 (1) (ii), 11 Mükerrer (1) (i) ve (ii), 11 ikinci mükerrer (1) (ii) ve 14 (1) (ii) ve 14 mükerrer (1) maddeleri, hükümleri haledar edilmeksizin, edebiyat ve sanat eserleri sahipleri, eserlerinin telli ya da telsiz ortamda, toplum üyelerinin kendileri tarafından seçilen bir yer ve zamanda bu eserlerden kişisel olarak yararlanacak biçimde topluma iletilmesine izin verme hususunda münhasıran hak sahibidir".

(4) FSEK Madde 25 - (Değişik: 21/2/2001 - 4630/15 md.) "Bir eserin aslını veya çoğaltılmış nüshalarını, radyo-televizyon, uydu ve kablo gibi telli veya telsiz yayın yapan kuruluşlar vasıtasıyla veya dijital iletim de dahil olmak üzere işaret, ses ve/veya görüntü nakline yarayan araçlarla yayınlanması ve yayınlanan eserlerin bu kuruluşların yayınlarından alınarak başka yayın kuruluşları tarafından yeniden yayınlanması suretiyle umuma iletilmesi hakkı münhasıran eser sahibine aittir.

Eser sahibi, eserinin aslı ya da çoğaltılmış nüshalarının telli veya telsiz araçlarla satışı veya diğer biçimlerde umuma dağıtılmasına veya sunulmasına ve gerçek kişilerin seçtikleri yer ve zamanda eserine erişimini sağlamak suretiyle umuma iletimine izin vermek veya yasaklamak hakkına da sahiptir. Bu madde ile düzenlenen umuma iletim yoluyla eserlerin dağıtım ve sunumu eser sahibinin yayma hakkını ihlal etmez."

rar⁵ (“Svensson Kararı”) ve bu hususta oldukça yeni tarihli ve umuma iletim hakkının ihlali değerlendirmesine link verenin “şahsi değerlendirme yapma” kriteriyle yeni bir boyut kazandıran 8 Eylül 2016 tarihli *GS Media BV v Sanoma Media Netherlands BV ve Diğerleri, C-160/15* davasına ilişkin kararı⁶ (“GS Media Kararı”) kararını incelemek isteriz.

I. SVENSSON KARARI: İHLALİN VARLIĞINA KARAR VERİRKEN, “İNTERNETTE HERKESE AÇIK ESER” VE “YENİ BİR UMUM” OLUP OLMADIĞI KRİTERLERİ

Svensson Kararı, İnternette herkese açık şekilde yer alan ve eser sahibinin rızasıyla İnternete konulmuş olan bir esere, üçüncü kişiler tarafından link verilmesi sonucunda, eser sahibinin münhasır haklarının ihlal edilip edilmediği hususunu değerlendirmiştir.

Svensson Kararı, 2001/29/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi’nin 3(1) maddesinin yorumlanmasına dayanmaktadır. İlgili hüküm aşağıdaki şekildedir:

Madde 3:

Eserlerin umuma iletimi hakkı ve diğer konuların kamunun erişimine sunulması hakkı

1. Üye devletler, eser sahiplerine, eserlerini, bireylerin kendi seçtikleri yer ve zamanda erişimlerine sunulmasını da içeren, telli veya telsiz araçlarla umuma her türlü iletimine izin verme ve yasaklama münhasır haklarını sağlar.

1. Svensson Kararı’na Yol Açan Link:

Dava, İsveç Yerel Mahkemesi nezdinde Göteborgs-Posten adlı gazetenin yazarları; Nils Svensson, Sten Sjögren, Madelaine Sahlman, Pia Gadd tarafından açılmıştır. Bu yazarlar tarafından yazılan yazılar, hem Göteborgs-Posten adlı gazetede hem de gazetenin İnternet sitesinde tüm topluma açık olacak şekilde yayınlanmıştır. Retriever Sverige AB ise medya takip hizmeti veren bir şirkettir ve İnternet sitesinin üyeleri tarafından siteden arama yapılması üzerine medyada yayınlanmış yazıların liste halindeki linklerine ulaşmayı mümkün kılmıştır.

(5) ECLI:EU:C:2014:76 sayılı karar

(6) ECLI:EU:C:2016:644 sayılı karar

2. Yerel Mahkeme Süreci:

Davacı gazetecilerin yayınlarının linklerini kendi İnternet sitesinde yayınlanması üzerine ilgili dava açılmış ve Retriever Sverige aleyhine tazminat talep edilmiştir. Yerel mahkeme 11.06.2010 tarihli kararı ile tazminat talebini reddetmiş ve bunun üzerine davacılar Svea Yüksek Mahkemesi'ne başvuruda bulunarak kararı temyiz etmiştir.

Temyiz sürecinde davacılar, Retriever Sverige'nin internet sitesi üzerinden sağladığı hizmet sonucu kullanıcıların davacının eserlerine erişebildiğini ve bu nedenle, eser sahibinin münhasır hakkı olan eserin kamunun erişimine sunulması hakkının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. Retriever Sverige ise savunmasında, bu eserin zaten halihazırda umuma iletilmiş olduğunu ve link verilmesinin "yeniden iletim" değil, "yer gösterme" mahiyetinde olduğunu belirtmiş ve bir ihlal olmadığını ileri sürmüştür.

Svea Yüksek Mahkemesi bu hususta karar verebilmek için ön sorun davası yoluyla Avrupa Adalet Divanı'na aşağıdaki soruları yöneltmiştir:

1. Eser sahibi dışında bir kimsenin, kendi İnternet sitesinde kullanıcıların bu esere ulaşmasını sağlayan tıklanabilir bir link sağlaması Avrupa Parlamentosu Direktifi 2001/29/EC(1) 3. maddesi anlamında bir umuma iletim midir?
2. Linkin içeriğindeki eserin İnternette herkesin erişimine açık olan bir internet sitesinde ulaşılabilir halde bulundurulması veya erişimin bir şekilde kısıtlanmış olması halleri 1. Sorunun değerlendirilmesine etki eder mi?
3. 1. Sorunun değerlendirmesini yaparken, kullanıcının linke tıklaması üzerine eserin başka bir internet sitesinde gösterilmesi ve kullanıcının linke tıklaması üzerine eserin aynı internet sitesinde gösteriliyor izlenimini verecek şekilde gösterilmesi halleri arasında bir ayırım yapılmalı mıdır?
4. Bir üye devletin eser sahibinin münhasır haklarına ilişkin olarak Direktifin 2001/29/EC(1) 3. Maddesi'nde öngörülenden daha geniş bir koruma sağlaması mümkün müdür ¹⁰?

- (7) "If anyone other than the holder of copyright in a certain work supplies a clickable link to the work on his website, does that constitute communication to the public within the meaning of Article 3(1) of Directive [2001/29]?"
- (8) "Is the assessment under question 1 affected if the work to which the link refers is on a website on the Internet which can be accessed by anyone without restrictions or if access is restricted in some way?"
- (9) "when making the assesment under question 1, should any distinction be drawn between the case where the work, after the user has clicked on the link, is shown in such a way as to give the impression that it is appearing on the same website?"
- (10) "Is it possible for a Member State to give wider protection to author's exclusive right by enabling communication to the public to cover a greater range of acts than provided for in Article 3(1) of Directive 2001/29?"

3. ABAD Kararı ve Gerekçesi: Eserin herkesin erişimine açık olan diğer bir internet sitesinde erişime hazır bulundurulması halinde, bu esere üçüncü bir kişi tarafından tıklanabilir bir link verilmesi iletim midir?

İlk üç soruya ilişkin olarak bir arada yapılan değerlendirme sonucunda ABAD şu hususu tartışmıştır:

Eser sahibinin rızasıyla gerçekleştirilmiş olan ilk iletim ile eser, siteyi ziyaret edecek tüm potansiyel kullanıcıların erişimine halihazırda açık kılınmıştır. Zira, internet sitesine giriş aşamasında herhangi bir kısıtlayıcı tedbir bulunmamaktadır ve İnternet kullanan herkesin erişimine açık bir site söz konusudur.

Dolayısıyla, bu esere tıklanabilir bir link ile erişim sağlayan üçüncü kişi eseri “yeni bir umuma” sunmamaktadır. Eser sahibinin, eseri umuma sunduğu ilk siteye tüm İnternet kullanıcıları tarafından serbestçe erişim sağlanması ışığında, bu esere üçüncü kişi tarafından link verilmesi için eser sahibinin tekrardan izninin alınması gerekmemektedir¹¹.

Öte yandan, internet sitesinde bulunan esere erişim kısıtlanmış ve yalnızca belli kullanıcıların erişimine sunulmuş ise veya eser sahibi tarafından esere erişim kaldırılmışsa, ancak üçüncü kişinin verdiği link ile diğer bir İnternet sitesi üzerinden bu esere erişim sağlanabiliyorsa burada artık eser sahibinin umuma ilk iletiminde hedeflediğinden farklı olan ve ilk iletim sırasında göz önüne alınmamış olan “yeni bir umum” olduğu kabul edilmeli ve bu bir iletim sayılmalıdır. Bu durumda, eser sahibinin bu iletim hususunda rızası aranacaktır.

Somut olaya ilişkin olarak yerel mahkeme tarafından sorulan ilk üç sorunun bir arada değerlendirilmesinde, eser sahibine ait eserin diğer internet sitesinde tüm İnternet kullanıcılarının erişimine halde hazır bulundurulması ışığında, link vermenin 2001/29 sayılı Direktifin 3(1) maddesi anlamında bir umuma iletim olmadığı yönünde kanaat oluşturulmuştur.

Dördüncü soruya ilişkin olarak yapılan değerlendirme sonucunda varılan kanaate göre ise bir üye devletin eser sahibinin münhasır haklarına ilişkin olarak Direktifin 2001/29 sayılı Direktifin 3. maddesinde öngörülenden daha geniş bir koruma sağlaması mümkün değildir.

(11) “...However, since there is no new public, the authorisation of the copyright holders is in any event not required for such a communication to the public.”

II. 8 EYLÜL 2016 GS MEDIA KARARI: ESER SAHİBİNİN İZNİ ALINMADAN İNTERNETE KONULMUŞ BİR ESER LİNK VERENİN, İHLALİ BİLEN VEYA BİLEBİLECEK KİŞİLERDEN OLMASI SORUNU VE TİCARİ KAZANÇ ELDE ETME KRİTERLERİ

GS Media Kararı'nda ise, Svensson Kararı'ndan farklı olarak, erişime kısıtlı bir sitede İnternete konulmuş bir eser bulunmaktadır. Dolayısıyla, eser sahibinin eseri, tüm İnternet kullanıcılarının erişimine serbestçe sunduğu söylenemekte ve verilen linkin eser sahibinin rızası dışında olduğu tartışılmaktadır.

ABAD bu kararında, eser sahibinin eserin kısıtlı erişimli bir sitede yayınlanmasının ve dolayısıyla link verenin bunu izinsiz olarak daha geniş bir kitleye açmış olmasını yine de doğrudan ihlal saymamış, ihlalin varlığına karar vermek için şahsi değerlendirmeye gitmek gerektiğine dikkat çekmiştir.

Bu şahsi değerlendirme için ise farklı iki sorunun daha üstünde durmuştur:

- i. Link veren, bu linki verirken, eser sahibinin izni olmadığını bilebilecek durumda mıdır?
- ii. Link verenin bu link ile yapılan müdahale üzerinden bir kazanç elde etme maksadı var mıdır?

1. GS MEDIA KARARINA YOL AÇAN LINK:

Playboy dergisinin yayıncısı Sanoma, Hollandalı televizyon spikeri Britt Dekker'in fotoğraflarını yayımlamak için kendisiyle anlaşmıştır. 2011 yılının Ekim ayında, GS Media'ya ait olan GeenStijl.nl İnternet sitesi, henüz fotoğraflar Playboy dergisinde yayınlanmadan önce, fotoğrafların bulunduğu bir başka İnternet sitesine link vermiştir. Sanoma'nın linkin kaldırılmasına ilişkin taleplerine rağmen GeenStijl fotoğrafların yüklendiği İnternet sitelerine link vermeye devam etmiştir.

Bunun üzerine, Sanoma, GS Media hakkında umuma arz hakkının ihlali iddiasıyla yerel mahkemede dava açmış ve Hollanda Yüksek Mahkemesi nihayetinde davayı ABAD nezdine taşımıştır. ABAD için kilit mesele, eser sahibinin rızası olmaksızın İnternette herkese açık hale getirilmiş bir esere link vermenin umuma arz oluşturup oluşturmadığı etrafında toplanmıştır.

2. YEREL MAHKEME SÜRECİ:

Sanoma, GS Media'nın Britt Dekker'in fotoğraflarının bulunduğu İnternet sitesine izinsiz olarak link verilmesi sebebi ile, Dekker'in eserden doğan haklarının

ihlal edildiği ve ayrıca Sanoma'ya karşı da hukuka aykırı davranıldığı iddiası ile Hollanda yerel mahkemesinde dava açmıştır.

İlk derece mahkemesi davayı kabul etmiştir ancak karar temyiz edilmiştir. Temyiz mahkemesi ise, fotoğrafların zaten eser sahibinin rızası ile İnternete konulmuş olması sebebi ile, umuma arz hakkının ihlal edilmediğine ancak GS Media'nın fotoğraflara rıza olmaksızın link vermesi ve fotoğrafların paylaşıldığı siteye ziyaretçileri yönlendirmeye teşvik etmesi nedeni ile, GS Media'nın Sanoma'ya karşı hukuka aykırı davrandığına hükmetmiştir.

Hem GS Media hem de Sanoma, kararı Hollanda Yüksek Mahkemesi'nde temyiz etmiştir. Sanoma, hak sahibinin rızası olmadan paylaşılan fotoğraflara link vermenin umuma arz teşkil ettiğini ve fotoğrafların yüklendiği sitenin kısıtlı bir site olduğunu GS Media'nın müdahalesi ve teşvikiyle daha geniş bir umuma arz halinin oluştuğunu savunmaktadır. GS Media ise bu fotoğrafların zaten hali hazırda umuma arz edildiğini ve link vermenin tekrardan umuma arz teşkil edemeyeceğini savunmaktadır.

Hollanda Yüksek Mahkemesi 2001/29/EC sayılı Direktif'in 3(1) maddesini yorumlaması, bazı sorulara cevap vermesi için uyuşmazlığı bekletici mesele yaparak ABAD'a taşımış ve bir ön karar vermesini istemiştir.

Hollanda Yüksek Mahkemesi'nin en önemli sorusu "hak sahibinin rızası olmadan İnternette serbestçe bulunan bir esere, üçüncü kişiler tarafından link verilmesinin umuma iletim niteliği taşıyıp taşımadığı" ilişkindir. Ayrıca, Hollanda Yüksek Mahkemesi link veren kişinin, eserin İnternete konulmasına eser sahibinin rıza vermediğini bilmesinin veya bilebilecek durumda olmasının önem arz edip etmediğini ve bu eserin daha önceden hak sahibinin rızasıyla umuma iletilmiş olmasının önemli olup olmadığını sormuştur.

3. ABAD HUKUK SÖZCÜSÜNÜN GÖRÜŞÜ:

Hukuk Sözcüsü, ABAD'ın daha önceki kararının aksine İnternette serbestçe bulunan yayınlara verilen linkin tek başına bir "iletim" niteliğinde olmadığına karar vermesini tavsiye etmiştir. Hukuk Sözcüsü'ne göre link verenin müdahalesi olmadan bu İnternet siteleri (sadece belli bir kesimin ulaşabildiği İnternet siteleri dışındakiler) zaten halihazırda ulaşılabilir olduğundan yeni bir "iletim" eylemi yoktur.

4. ABAD KARARI ve GEREKÇESİ: ADİL KULLANIM VE BİLGİ TOPLUMU ARASINDAKİ DENGİNİN ŞAHSİ DEĞERLENDİRME İLE KURULMASI GEREKLİLİĞİ

ABAD, dava ile ilgili analizine, umuma arzın koşulları tartışması ile başlamış ve incelemesinin sınırlarını eser sahiplerinin korunması ile adil kullanım ve bilgi toplumu arasındaki dengeyi kurma gerekliliği ile devam etmiştir.

ABAD’a göre, “umuma iletim” eyleminin oluşması için iki kümülatif koşul gerekmektedir (i) iletim eyleminin bulunması ve (ii) bu ilerin “yeni bir umuma” yönelik olması.

Fakat, ABAD, GS Media kararında ayrıca, link vermenin “umuma iletim” oluşturup oluşturmadığına karar verirken bu kümülatif koşullar dışında, şahsi değerlendirme yapmak gerektiğini belirtmiştir.

Bu “şahsi değerlendirme” şu şekilde yapılır:

1. Eğer link veren, bu link ile kar elde etmek amacı gütmüyorsa, eserin rızasız bir şekilde yayınlandığını bilen veya bilebilecek durumda olan kişilerden olup olmadığına bakılması gerekir. Yani link veren, bu link ile yapılan müdahalenin sonuçlarının tam olarak farkında değilse umuma iletim eylemi bulunmamaktadır.
2. Eğer link veren, bir eserin İnternette rızasız bir şekilde yayınlandığını biliyorsa veya bilebilecek durumdaysa (örneğin link verene ihtarname gönderildiyse) veya link verilen İnternet sitesi kısıtlı erişimi olan bir site ise, o zaman link vermek umuma iletim hakkının ihlali oluşturabilecektir
3. Eğer link veren kişi, bu yönlendirme ile bir ticari kar amacı güdüyorsa, link verilen eserin hukuka aykırı olarak yayınlanıp yayınlanmadığına ilişkin gerekli kontrolleri yapması gerekir. Bu nedenlerle link verenin, esere kısıtlı erişimin olduğunu veya eserin İnternette eser sahibinin rızası olmaksızın paylaşıldığını tamamen bildiği karine olarak kabul edilir. Karinenin aksi ispatlanmazsa link paylaşımı umuma iletim hakkını ihlal eder.

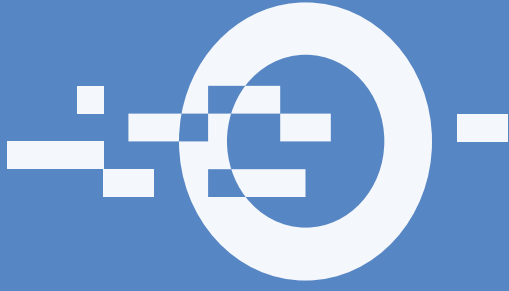
5. GS MEDIA KARARI SONRASINDA, LİNK VERENLER İÇİN NELER DEĞİŞECEK?

Kanaatimizce, ABAD, GS Media kararı sonrasında, Svensson kararındaki tutumunun, sadece link verilen eserin “eser sahibinin izni ile” serbestçe erişime açılmış olduğu durumlarda uygulanabilir olduğu pekiştirilmiş oldu. Böylelikle bundan sonra, eser sahibinin rızası olmadan İnternette erişilebilir halde olan

eserlere link verilirken uygulanan kriterler, eser sahibinin rızası ile İnternette olan esere link verilmesine göre farklı kriterlere tabi tutulacak. Dolayısıyla, ABAD, artık belirli kriterlerin oluşması koşulu ile, link vermenin umuma iletim hakkının ihlali sayılabileceğini kabul etmiş oldu.

Eser sahibinin rızası dışında İnternette serbestçe erişilen bir eser söz konusu olduğu takdirde, GS Media kararındaki kriterlere bakılırsa yine de her zaman “umuma iletim hakkının ihlali” olduğunu söyleyemeyebiliriz. Zira burada, ABAD kriterlerini, linkin sıradan bir İnternet kullanıcısı tarafından mı yoksa bu linkten gelir elde etme amacı taşıyan ve dolayısıyla eserin hukuka aykırı şekilde İnternette bulunduğunu bilmesi gereken kullanıcı tarafından mı paylaşıldığı yönünde belirmiş bulunuyor.

Link verenin, eserin İnternette, eser sahibinin rızası dışında erişilebilir olduğunu bilmesi kriteri ise GS Media kararına baktığımızda, ihtarname yolu ile sağlanıyor. Dolayısıyla bu karar sonrasında, link verenlerin ihtarnameler ve “uyar/kaldır” prosedürü pratiğiyle karışılacaklarını tahmin etmek mümkün.

AIPPI
TÜRKİYE

IT – IP

Av. Yaşar K. Canpolat

Anayasa Mahkemesi Unutulma Hakkını Kabul Etti

Unutulma Hakkı ne zamandan bu yana gündemde?

Unutulma hakkı kavramı, Avrupa Adalet Divanı'nın (ATAD) 2014 yılında Google Spain vs Costeja davasında vermiş olduğu karar ile oldukça ses getiren bir konu olmuştu. Dijital dünyaya ilişkin bir hak olan unutulma hakkı, hem karar öncesinde hem de karar sonrasında uygulamaya yönelik birçok tartışmanın konusu olmuştu.

Kişisel Verilerin İşlenmesi ilkeleri temelinde verilen kararda ATAD, başvurucuya unutulma hakkından faydalanma hakkı sunulması gerektiğini belirterek, kişiye ait veriler, kişi hakkında yetersiz (**inadequate**) ise veya baştan veya sonradan ilgisiz (**irrelevant**) hale gelmiş ise veya geçen zaman içerisinde amacını aşar, aşırı/makul olmayan (**excessive**) niteliğe bürünmüş veriler haline gelmiş ise, kişilere bu verilerin arama motoru sonuçlarından kaldırılmasını talep etme hakkının olduğu hükmetmişti.

Her ne kadar söz konusu karar, kişisel veriler temelinde verilmiş olsa da, Google kamuoyu yaratma çabası ile söz konusu unutulma hakkının uygulanmasının kamunun ifade özgürlüğü ve bilgiye erişim hakkını zedelediğini savunmuştu. Ancak yine de son yıllarda karşılaştığı regülatif engellerden dolayı Avrupa'da zor günler geçiren Google hızlı adımlar atarak, kullanıcılarına bu haktan faydalanmaları için gerekli araçları sağlamıştı.

Anayasa Mahkemesi Unutulma Hakkını ne zaman kabul etti?

Anayasa Mahkemesi, N.B.B isimli şahsın bireysel başvurusu üzerine vermiş olduğu 24.08.2016 tarihli karar ile başvurunun Anayasa'nın 17.maddesinde güvence altına alınan şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiğini, bu itibarla kendisine **unutulma hakkından faydalanma imkânı** sunulması gerektiğini kabul etmiştir.

Anayasa Mahkemesi her ne kadar bugüne kadar yer yer unutulma hakkına yakın kavramlara değinmiş olsa da, ilk kez vermiş olduğu bir kararda hem de Google Spain vs Costeja davasına atıf yaparak açık bir şekilde unutulma hakkını kabul etmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin Kararındaki Olayın Maddi Özünü Nedir?

Anayasa Mahkemesi'nin önüne gelen olayda başvuru N.B.B., hakkında uyuşturucu kullandığı için adli para cezasına hükmedildiğine ilişkin 1998 ve 1999

yıllarına ait, ulusal bir gazetenin internet arşivinde yayımlanan toplam üç haberin internet yayınının kaldırılması amacıyla ilgili basın kuruluşuna 2/4/2013 tarihinde ihtarname göndermiştir.

Söz konusu ihtarnamenin içeriğinde, sitede yayımlanan haberlerin kendisinin şeref ve haysiyetini zedelediğini, özel hayatına ilişkin mahremiyetini ortadan kaldırdığını, topluma mal olmuş ünlü bir kişi olmamasına rağmen başta aile yaşamı olmak üzere iş ve sosyal hayatının olumsuz etkilendiğini ileri sürerek, anılan haber içeriklerinin iki gün içinde kaldırılmasını talep etmiştir.

Talebi yerine getirilmeyen Başvurucu bunun üzerine içeriklerin yayından kaldırılması talebiyle ilgili basın kuruluşu aleyhine 18/4/2013 tarihinde (kapatılan) İstanbul 36. Sulh Ceza Mahkemesine başvurmuş, Mahkeme 22/4/2013 tarihinde *“talebe konu yazının güncelliğini yitirdiği, haber değerinin bulunmadığı, gündemde kalmasında kamu yararı bulunmadığı ve bu haliyle muhatabının özel hayatına ilişkin incitici ve örseleyici bir bilgi niteliğinde olduğu”* gerekçesiyle talebin kabulüne karar vermiştir.

Ancak anılan karara yapılan itiraz üzerine, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nin 28/5/2013 tarihli kararıyla (kapatılan) İstanbul 36. Sulh Ceza Mahkemesi’nin anılan kararının kaldırılmasına hükmedilmiştir. Mahkemenin gerekçesi şu şekildedir;

“Talep konusu ... ve isimli sitelerde yayınlanan ... başlıklı haberlerde içeriğin yayından çıkarılma talebinde bulunanın şeref ve haysiyetini ihlal edici bir içerik bulunmadığı gibi arşiv niteliğindeki haberin yayınlandığı tarihte görünür gerçeğe uygun olduğu, yazıda talepte bulunanı rahatsız edici (kanaat ve olgu biçiminde) görüşler olsa da olguların daha sonra yanlış çıkması halinde dahi hak ihlal etme kastı bulunmayan gazetecinin bundan sorumlu tutulmayacağı, talepte bulunanın kişilik haklarına saldırı niteliğinde söz ve cümlelerin kullanılmadığı anlaşılmakla itirazın kabulüne...”

Bu kararın üzerine başvuru söz konusu kararın kaldırılması kararına karşı Anayasa’nın 12., 17., 20., 25., 26., 27. ve 32. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia ederek bireysel başvuruda bulunmuştur.

Mahkemenin Değerlendirmesi Nasıl Olmuştur?

Anayasa Mahkemesi, yapmış olduğu inceleme sonucunda başvuru sahibinin şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiğine, bu itibarla 5651 sayılı Kanun’un 9. Maddesinde belirtilen erişim engellenmesi yöntemlerinden bi-

risinin ölçülü bir şekilde olmak kaydıyla huzurdaki olaya uygulanabileceğine karar vermiştir.

Mahkeme, kararın verilmesini takiben yapmış olduğu basın duyurusunda özetle aşağıdaki hususlara değinmiştir

*“Mevcut olayda başvurunun, haberlerin hâlen internette yer alması nedeniyle **müdahale edilen şeref ve itibar hakkı ile içeriğin yayından çıkarılması hâlinde müdahale edilecek olan ifade ve basın özgürlükleri arasında adil bir denge kurulması** gerekmektedir.*

Bu dengenin değerlendirilmesinde somut olay açısından göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husus şeref ve itibarın korunması hakkı ve unutulma hakkı karşısında sadece ifade ve basın özgürlüklerinin değil ayrıca kişilerin haber ve fikirlere ulaşma özgürlüğünün de olduğudur...”

“... Unutulma hakkı, internet ortamında bir haberin uzun süredir kolayca ulaşılabilir olması nedeniyle kişinin şeref ve itibarının zedelenmesi durumunda gündeme gelmektedir. Bu hakkın amacı, internetin yaygınlaşması ve sağladığı imkânlar nedeniyle ifade ve basın özgürlükleri ile kişilerin manevi varlığının geliştirilmesi hakkı arasında gerekli hassas dengenin kurulmasını sağlamaktır.

O hâlde bu yol, internet ortamında haber arşivini koruma altına alan basın özgürlüğünün ve halkın haber ve fikirlere ulaşma özgürlüğünün özüne dokunmayacak ve aynı zamanda hak sahibinin çıkarlarını koruyacak şekilde kullanılmalıdır.

Somut olayda, başvurunun şikâyetine konu olan haberler 1998 ve 1999 yıllarında yayımlanmıştır ve arşiv niteliğindedir. Gazete arşivi niteliğinde olan haberler açısından arşivin sadece dijital alanda tutulmadığı ve içerik sağlayıcı tarafından saklanabileceği açıktır. Özellikle ölçülülük ilkesi temelinde yapılacak bir değerlendirme ile internet ortamında haberi ulaşılabilir kılan kişisel verilerin silinerek erişimin engellenmesi gibi yöntemler gözetildiğinde internet ortamındaki arşiv niteliğindeki haberin tamamen silinmeden sonuca ulaşılabilmesi mümkündür. Bu bağlamda bilimsel araştırmalar açısından dijital haber arşivinin tamamen silinerek geçmişteki olayların yeniden yazılması sonucunu doğuracak nitelikte basın özgürlüğüne yönelik ciddi müdahalelerin ortaya çıkması önlenabilir.

Başvurucu hakkında internet ortamındaki arşivde muhafaza edilen ve kolaylıkla ulaşılabilir kılınan haberler, 1998 ve 1999 yılındaki ceza yargılamasına ilişkindir. Bu haberlerin gerçeğe aykırı olduğu ileri sürülmemiştir. Haberler başvurunun uyuşturucu kullanırken yakalanması ve daha sonrasında yargılanması hakkın-

dadır. Bu bağlamda haber konusunun, haberin arşivde kolaylıkla ulaşılabilir kılınması için gerekli bulunan toplumsal açıdan haber değerinin devam etmesi veya haberin geleceğe ışık tutacak niteliğe sahip olması özelliklerini taşıdığı söylenemez.

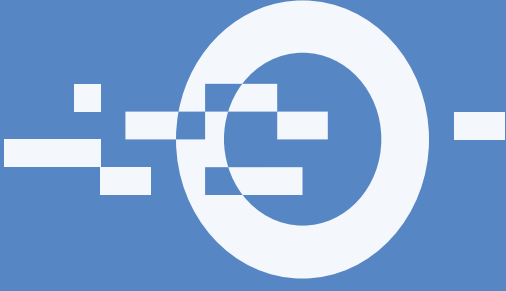
Başvuru tarihi itibarıyla söz konusu haberin yaklaşık on dört yıl önceki bir olaya ilişkin olduğu ve böylelikle güncelliğini yitirdiği açıktır. İstatistikî ve bilimsel amaçlar yönünden de yukarıda ifade edilen gerekçelerle bu bilgilere internet ortamında kolaylıkla ulaşmayı gerekli kılan bir neden bulunmamaktadır. Bu bağlamda kamu yararı bakımından siyasi veya medyatik bir kişiliğe sahip olmayan başvuru hakkında internet ortamında yayınlanan haberlerin kolaylıkla ulaşılabilirliğinin başvuru sahibinin itibarını zedelediği açıktır.

Sonuç olarak başvuru hakkında yapılan haberler unutulma hakkı kapsamında değerlendirilmesi gereken haberlerdir. İnternet ortamının sağladığı kolaylıklar gözetildiğinde başvuru sahibinin şeref ve itibarının korunması için anılan habere erişimin engellenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda erişimin engellenmesine yönelik talebin reddedilmesiyle ifade ve basın özgürlükleri ile kişinin manevi bütünlüğünün korunması hakkı arasında adil bir denge kurulduğu söylenemez.

Açıklanan nedenlerle başvuru sahibinin Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir"

Anayasa Mahkemesi özetle (kapatılan) İstanbul 36. Sulh Ceza Mahkemesi'nin vermiş olduğu kararda ifade ve basın özgürlükleri ile kişilik hakkının bir uzantısı olan kişinin manevi bütünlüğünün korunması hakkı arasında adil bir denge kurulmadığına karar vermiş ve kişilik hakkının ihlalinin mevcudiyetine karar vermiştir. Bu itibarla, 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca "erişim engellenmesi" yöntemlerinden birinin huzurdaki olayda ölçülü bir biçimde uygulanması gerektiğine karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, her ne kadar gerekçesinde detaylı olarak Google vs Costeja kararına atıf yapmış olsa da ATAD'dan farklı bir yöntemle sonuca varmayı çalışmıştır. Bir diğer deyişle, ATAD vermiş olduğu kararda ilgili haberlerin başvuru sahibinin arama sonuçlarında yer alan linklerin kaldırılması gerektiğine karar verirken, Anayasa Mahkemesi doğrudan habere erişim engelleme yöntemlerinden birisinin uygulanması gerektiğine karar vermiştir. Bu husus ifade ve basın özgürlüğünün gerçekten zedelenip zedelenmediği konusunda tartışmaya açıktır. Hiç şüphesiz, bu farklı sonuçların sebeplerinden birisi de, söz konusu başvuru yapıldığı tarihte 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu yürürlükte olmadığından başvuru taleplerinin de 5651 sayılı Kanun'a dayanması idi.

AIPPI
TÜRKİYE

**ALAN
ADLARI**

Konuk Yazar : **Av. Dilek ÜSTÜN EKDİAL**¹

IANA Fonksiyonlarının Yönetiminin Küresel İnternet Topluluğu (Multistakeholder Community) na Aktarımı, ICANN faaliyetleri ve Yeni Nesil Üst Düzy Alan Adları (New gTLDs)

ICANN-The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers - Tahsis Edilmiş İsim Ve Numaralar İçin İnternet Kuruluşu, IANA The *Internet Assigned Numbers Authority* ise İnternet Tahsisli Sayılar Otoritesidir.

Amerika Birleşik Devletler Hükümeti ile yapılan sözleşmenin sona ermesiyle 1 Ekim 2016 tarihinde IANA fonksiyonlarının yönetimi küresel internet topluluğuna aktarılmıştır.

Böylelikle; ICANN ile ABD Ticaret Bakanlığı Ulusal Telekomünikasyon ve Bilgi Ajansı (NTIA) arasındaki İnternet Tahsisli Sayılar Otoritesi (IANA) işlevlerinin ifa edilmesine yönelik sözleşme resmi olarak sona ermiştir. Bu aktarımın anlamı, 1998 yılından bu yana süregelen bir süreci, internetin tanımlayıcılarının koordinasyonu ve yönetiminin özel sektöre geçişini göstermektedir.

Küresel İnternet Topluluğu; işletmeler, akademisyenler, teknik uzmanlar, sivil toplum, hükümetler ve birçok farklı ses dahil olmak üzere tüm seslerin dahil edilmesiyle tanımlanan bir yönetim modelini önermektedir. IANA yönetim devri, küresel topluluğun yorulmak bilmeyen çalışmalarının göstergesi ve bu topluluğu şekillendiren çok paydaşlı modelin tasdiki niteliğini taşımaktadır.

İnternet kullanıcıları, yönetim devrinin bir sonucu olarak çevrimiçi deneyimlerinde bir değişim veya farklılıkla karşılaşmayacaklar, ICANN daha şeffaf olacak ve çalışma sistemini düzenleyen 1 Ekim 2016 tarihli iç tüzükle yönetilecektir. İç tüzük tam metnine aşağıdaki linkten erişilebilir:

<https://www.icann.org/resources/pages/governance/bylaws-en>

ICANN ve Yeni Nesil Üst Düzey Alan Adları

Yeni üst düzey alan adları piyasa sürülmeye başladığı zamandan beri insanların kafasındaki en önemli sorulardan biri “Neden böyle bir genişlemeye ihtiyacımız var?” oldu. ICANN’ın yeni üst düzey alan adlarıyla ilgili sıkça sorulan sorular kısmında buna bir cevap verilmiş:

ICANN’ın en önemli amaçlarından biri internet alan adı piyasasında sağlıklı rekabetin korunmasını sağlamak ve bunu yaparken İnternetin güvenliğini ve istikrarını korumak. Yeni üst düzey alan adları bu amaca ulaşmamızı sağlıyor.

(1) Konuk yazarımız, Sayın Avukat Dilek ÜSTÜN EKDİAL ile ilgili daha detaylı bilgiye bültenimizin son sayfasında yer alan “Künye” bölümünden ulaşabilirsiniz.

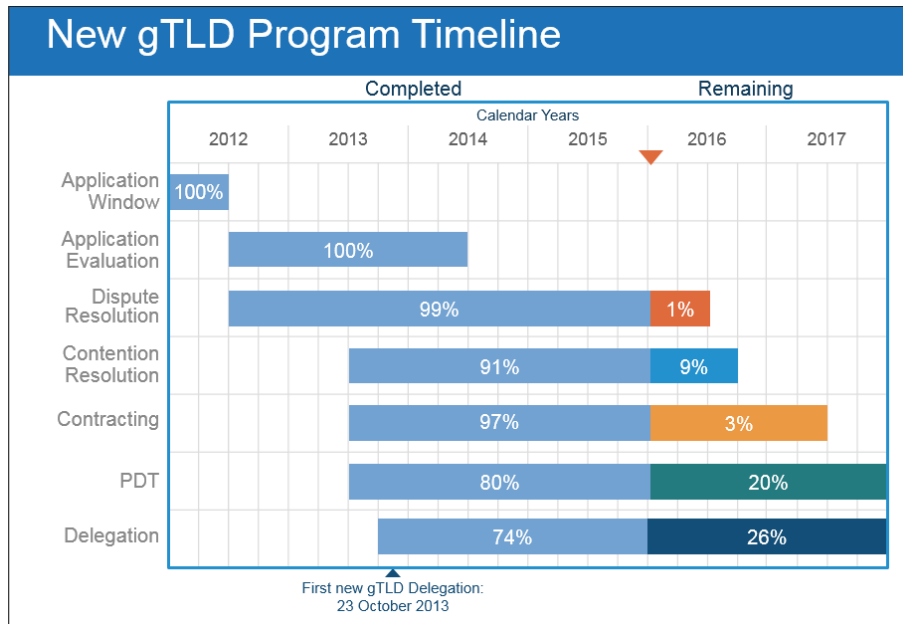
Çünkü bu sayede alan adı müşterilerine çeşitli seçenekler sunuluyor ve tescil firmaları arasında sağlıklı rekabet olması sağlanıyor. Yakın zamanda dünyanın her yanından girişimciler, şirketler, kamu kurumları ve topluluklar kendi seçtikleri üst düzey alan adı uzantısının tescilini yönetme imkânına sahip olabilecektir.

Bu sürecin nasıl geliştiğine bakacak olursak; ICANN 2005 yılında mevcut olan 22 Üst Seviye Alan Adı Uzantısı' na (ing. Top Level Domain) yenilerinin eklenmesini mümkün kılan bir sisteme geçileceğini duyurdu. Bu yeni eklenecek alan adı uzantılarına Yeni Jenerik Üst Düzey Alan Adları (new gTLD) denmektedir.

12 Ocak 2012'de ilk başvurular alınmaya başlandı. Mayıs 2012 itibariyle 1930 başvuru alındı. Bu başvurular ICANN çalışanları, uzmanlar ve çeşitli değerlendirci kuruluşlar tarafından incelendi 1300'den fazla yeni gTLD kabul edildi. 23 Ekim 2013 tarihinde ilk yeni nesil alan adı delege edildi. Delege edilmiş yeni gTLD'lerin güncel tam listesine aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<http://newgtlds.icann.org/en/program-status/delegated-strings>

ICANN ' in bu süreç için öngördüğü zaman çizelgesi aşağıda sunulmaktadır:

Yeni gTLD sistemini özel yapan unsur, artık yalnızca klasik “.com”, “.net”, “.org” gibi internet alan adı uzantılarına bağlı olmaksızın “.İSTANBUL” gibi bir coğrafi isimler, “.FINANCE” gibi çalışma alanını; hatta “.NIKE” gibi kendi şirketinizin

markasını içeren bir internet uzantısına sahip bir internet alan adı uzantısı seçebilme imkânıdır. Bunun yanında artık internet uzantısında yalnızca Latin alfabesi kullanma zorunluluğu kaldırılmıştır; Arap, Çin ya da Kiril alfabesi karakterleri içeren pek çok alan adı uzantısı kullanıma açılmak üzere değerlendirilmeye kabul edilmiştir.

Bu kadar çok sayıda yeni gTLD'nin çevrimiçi ortama sürülmesi marka hakkı sahiplerinin haklarını korumalarını daha da önemli kılmıştır. Hak sahiplerinin markalarını korumaları için ICANN tarafından çeşitli yöntemler sunulmaktadır. Bunlar gerek bir uyuşmazlığın ortaya çıkmasını önlemeyi, gerekse bir uyuşmazlık ortaya çıktığında bunu olabilecek en kısa sürede çözümlemeyi amaçlamaktadır. Aşağıda bu marka koruma yöntemleri hakkında kısa bilgiler verilmiştir:

Trademark Clearinghouse

ICANN tarafından kurulan ve markaları depolama merkezi olarak görev yapan Trademark Clearinghouse (Marka Depolama Merkezi) 26 Mart 2013 ' ten beri aktiftir. Bir marka hakkı sahibi markalarını bu merkezde kayıt altına alarak ileride doğabilecek ihlalleri, olağan itiraz prosedürlerine başvuru hakları saklı olmak kaydıyla, önleyebilmektedir. Marka sahiplerinin markalarını bu sisteme kaydetmesi, ileride yaşanabilecek yeni gTLD'lere ilişkin uyuşmazlıklarda bir adım önde olmasını sağlamaktadır.

• Marka rezervasyonu:

Her bir yeni nesil alan adı hayata geçirildiğinde; bu alan adının yöneticisi 30 günden az olmamak kaydı ile bir sunrise period (ön başvuru süreci) belirlemek zorundadır. Bu dönem içerisinde marka hak sahipleri marka depolama merkezine kayıt edilmiş olan markalarını domain name (internet alan adı) olarak tescil ettirmede öncelik hakkına sahiptirler.

• Uyuşmazlık doğurabilecek tescil girişimlerinin bildirilmesi:

Ön başvuru süresince bir üçüncü kişinin, markasını TMCH ye kayıt ettirmiş bir hak sahibi markası ile aynı bir alan adı için başvuruda bulunması halinde, bu durum hak sahibine bildirilmek zorundadır.

Sunrise Period' u takiben ve bir yeni nesil alan adının tescile açılmasından en azından ilk 60 gün içerisinde, TCMH ' ye kayıtlı bir marka ile aynı olan bir alan adı üçüncü bir kişice tescil ettirmek istenirse; başvuru sahibi otomatik bir bilgilendirme mesajı alacaktır. Bu uyarı mesajında tescil talebinin potansiyel bir hukuki uyuşmazlık doğurabileceği bildirilmekte ve talep ettikleri alan adını

kullanmalarının bir marka hak sahibinin marka hakkına tecavüz etmeyeceği yönünde yazılı bir onay vermeleri istenmektedir. Bu onayın verilmesi ve ilgili alan adının tescil edilmesi halinde TMCH’de markası kayıtlı hak sahibine bu tescilin bildirimi yapılmaktadır.

Sunrise (Ön Başvuru) Süreci

Her yeni gTLD ‘nin hayata geçmesiyle beraber en az 30 günlük bir “Sunrise” periyodu tanınmaktadır. Bu 30 günlük periyotta markasını TMCH’ye kaydettirmiş marka sahiplerine söz konusu yeni gTLD’ye kayıt sırasında öncelik tanınmaktadır. Bir markayı Clearinghouse’a kaydettirmek, “Sunrise” kaydına yeni gTLD sicili ve Marka Hak Talebi (Claims) hizmeti ile erişme avantajı sağlar.

“Sunrise” periyodundan faydalanmak için 3 adımı takip etmek yeterlidir:

1. Öncelikle markanızın TMCH tarafından doğrulanması gerekir. Bunun için markanız hakkında bilgi sağlayacak olan bir form doldurmanız gerekmektedir. Daha sonra markanızın kullanımda olduğunu gösteren bir kanıtı (broşür, internet sitenizin ekran alıntısı veya başka bir pazarlama materyali) yüklemeniz ve en sonunda markanızın kullanımda olduğunu belirten bir beyannameyi imzalamanız beklenmektedir.
2. Markanızın geçerliliği tanındığı an size özel bir **SMD uzantılı bir dosya hazırlanacaktır. Bu dosya adeta sizin markanızın kimlik kartı olarak işlev görecektir.** Yeni gTLD’li internet sitelerinin tescili sırasında önceliğiniz olduğunu bu kimlik kartı doğrulayacaktır.
3. Son olarak istediğiniz yeni gTLD’nin Sunrise periyodu sırasında bu SMD uzantılı dosyayı yükleyip önceliğinizden faydalanabilirsiniz.

Trademark Clearinghouse Uyuşmazlık Çözüm Prosedürü

ICANN, TMCH çatısı altında kayıt sisteminden doğacak uyuşmazlıkları çözmek için bir Clearinghouse Anlaşmazlık Çözüm Prosedürü belirlemiştir. Bu prosedür altında üç çeşit uyuşmazlık çözümlenmektedir:

1. Marka sahipleri veya vekilleri tarafından, TMCH’ye tescil edilmek istenen markanın haksız yere reddedildiği iddiasına dayanan itirazlar;
2. Üçüncü kişiler tarafından, TMCH’nin haksız yere bir markanın tescilini kabul ettiği iddiasına dayandırılan uyuşmazlıklar;
3. Üçüncü kişiler tarafından, tescil edilmiş bir markanın yeni olaylar/deliller karşısında artık geçerliliğini yitirdiği iddiasına dayanan uyuşmazlıklar.

İnternet Alan Adları ile İlgili Uyuşmazlık Çözüm Sistemleri

Bahsedilen ve yeni nesil bir alan adının tüm kişilerce tescile açılmasına kadar sürecek olan süreçlerden sonra, söz konusu yeni nesil alan adı politikalarının daha uzun dönemli koruma önlemlerine uyum sağlaması beklenir. Bunlara internet alan adının bir marka hak ihlaline neden olduğu durumları içeren, kısaca RSP dediğimiz ve açılımı Rapid Suspension Procedure(Hızlı Askıya Alma Prosedürü) dahildir. TMCH’ ye markalarını ve kullanımlarını kayıt ettiren marka hak sahipleri bahsedilen bu tarz prosedürlerden çok kolaylıkla yararlanacaklardır.

Her bir yeni uzantı için Sunrise Registrations ve Sunrise Dispute Resolution Policies hakkında bilgi sahibi olmak ve konunun düzenli olarak takibi gerekmektedir.

PDDRP-Post-Delegation Dispute Resolution Procedure : *Kullanıma açılmış bir alan adı uzantısı söz konusu olsa dahi, marka haklarının ihlal edildiğini düşünen hak sahiplerinin başvurabileceği yine idari yollardan birisidir.*

URS (The Uniform Rapid Suspension System): *Bütün yeni jenerik üst düzey alan adları bu sisteme konu olabilir. Bu sistemde marka hakkına tecavüz ve kötüye kullanma durumları ele alınarak, haklı bulunan talepler doğrultusunda alan adı tescili askıya alınmaktadır. Çözüm mercileri olarak NAF ve Asian Domain Name Dispute Resolution Centre yetkilidir.*

İkincil Düzeylerde PDDRP Sisteminin Kullanılması: *Bu sistem hak sahiplerine; tescil otoritelerinin, çıkar sağlamaya yönelik ve kötü niyetli sistematik tescillerine karşı şikayette bulunma olanağı tanımaktadır.*

UDRP (Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy)

Her iki tarafın iradesi aranmaksızın ICANN tarafından 1999 yılında yayınlanan, 31 Temmuz 2015 tarihinde güncellenen ve tüm gTLD internet alan adı uyuşmazlıklarının tabi olduğu kurallar (UDRP) çerçevesinde gerçekleştirilen tek taraflı bir şikayet (başvuru) ile konunun çözüm mercii önüne getirilmesidir.

UDRP konusunda çözüm mercileri ICANN tarafından belirlenmiş aşağıda belirtilen beş kuruluştur:

- **Asian Domain Name Dispute Resolution Centre (ADNDRC):** 28 Şubat 2002 tarihinden bu yana UDRP uyuşmazlıklarının çözümünde yetkili olan bu kuruluşun Beijing , Honk Kong ve Seul olmak üzere üç ofisi bulunmaktadır.

- **The National Arbitration Forum (NAF):** Merkezi ABD olan bu kuruluş 23 Aralık 1999 tarihinden bu yana UDRP uyuşmazlıklarının çözümü konusunda hizmet vermektedir.
- **World Intellectual Property Organization (WIPO):** 1 Aralık 1999 yılından bu yana UDRP uyuşmazlıklarının çözümü konusunda çalışan ve bugüne dek bu konuda en çok başvuru alan ve uyuşmazlık çözümleyen kuruluştur.
- **The Czech Arbitration Court (CAC):** Aslen .eu konusundaki uyuşmazlıkların çözümü konusunda tek olarak yetkilendirilmiş olan bu kuruluş Ocak 2009 tarihinden itibaren UDRP uyuşmazlıklarını içeren şikayetleri de kabul etmeye başlamıştır.
- **Arab Center for Domain Name Dispute Resolution (ACDR):** 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren UDRP uyuşmazlıklarının çözümü konusunda yetkili kılınmıştır.

Bir domain adını tescil ettirmek için başvurulduğunda veya mevcut bir domain adı tescilinin yenilenmesi istendiğinde başvuran kişiler aşağıdaki beyanları vermiş sayılırlar:

- Tescil anlaşmasında yapılan tüm açıklamaların tam ve doğru olduğu,
- Bilindiği kadarı ile domain adının tescil edilmesinin üçüncü şahısların haklarını ihlal etmediği,
- Domain adının yasa dışı bir amaç için tescil ettirilmemesi,
- Domain adının ilgili yasaları veya yönetmelikleri bilerek ihlal edilecek şekilde kullanılmayacağı,
- Domain adının başkalarına ait hakları ihlal edip etmediğini belirleme sorumluluğunun tescil ettirene ait olduğuna ilişkin

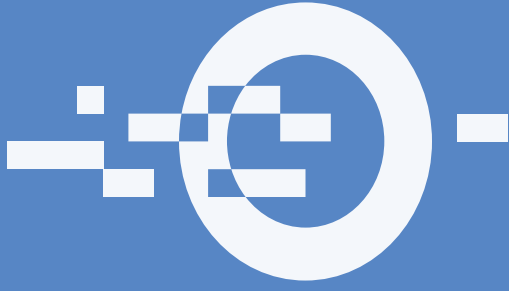
Yine ICANN Yönetmeliği' ne göre tescil yapan kuruluşlar domain tescillerini ancak aşağıda belirtilen durumlarda iptal etmekte, devretmekte ve değiştirmektedir:

- Tescil ettirmek isteyen kişiden veya yetkili temsilcisinden yazılı veya elektronik ortamda böyle bir talimat alındığında,
- Yargı yetkisine sahip bir mahkemeden veya tahkim kurulundan böyle bir emir alındığında ;ve/veya
- Taraf olunan ve ICANN 'ın Yönetmeliği' ne ya da ICANN'ın daha sonra tanzim edebileceği bir yönetmelik versiyonuna göre herhangi bir idari işlem yapan bir hakem heyetinin (İdari Kurul) böyle bir kararı alındığında

- Tescil anlaşması ve diğer yasal kurallar

UDRP sisteminden faydalanabilmek ve sonuç alabilmek için hak sahipleri ICANN tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlardan herhangi birisine başvurarak;

- Karşı tarafça tescil ettirilen domain name'in kendisine ait bir marka, ticaret unvanı, kişi adı v.b. bir hakkı içerdiği, bu hak ile domain name' in aynı ya da benzer olduğunu,
- Karşı tarafın bu ad ile herhangi bir yasal bağlantısının bulunmadığını
- Alan adının kötü niyetli olarak tescil edildiğini ve kullanıldığını ispatlamak zorundadır.

AIPPI
TÜRKİYE

KÜNYE

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI KORUMA DERNEĞİ AIPPI Türkiye Ulusal Grubu

26 Eylül 2008 tarihi itibarıyla tüzel kişilik kazanmış bulunan ve T.C. Kanunlarına göre kurulu bağımsız bir dernek olarak yeni iç mevzuatı ile daha kurumsal bir yapıya kavuşan Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği, Uluslararası AIPPI Derneği ile işbirliği içerisinde, AIPPI Türkiye ulusal grubu misyonunu da üstlenmiş bulunmaktadır.

Hazırlayanlar

Mine Güner (mine.guner@esin.av.tr)
Bilge Taşkara (bilge.taskara@deris.com)
Deniz Sayın (deniz.sayin@stock.com.tr)
Doğukan Kahraman (dogukan.kahraman@arcelik.com)
Duygu Akşit (duyguaksit@gmail.com)
Esin Karanki (esin.karanki@nobel.com.tr)
Melis Abacıoğlu Viskuşenko (melis@abacioglu-ip.com)
Nevin Öner (nevin.oner@serdaryilmaz.av.tr)
Olgaç Nacakçı (olgac@ekdial.av.tr)
Volkan Hamamcıoğlu (volkan.hamamcioglu@arcelik.com)
Yaşar K. Canpolat (yasar.canpolat@deris.com)

Önümüzdeki sayılarda Bülten çalışmamıza katkıda bulunmak isteyen üyelerimizin aippi_bulten@googlegroups.com mail adresi üzerinden iletişime geçmeleri rica olunur.

Konuk Yazarlar

Barış ATALAY,
Avrupa Patent Vekili
Stan Advoka Patent Hiz. Tic. Ltd. Şti. kurucusu
atalay@stanadvoka.com

Avukat Dilek ÜSTÜN EKDİAL
İstanbul Barosu'na bağlı avukat,
Patent ve Marka vekili
June Fikri Mülkiyet Hizmetleri A.Ş. yönetim kurulu başkanı
dilek@june.legal

Kapak Fotoğrafi

İbrahim EKDİAL

Tasarım ve Uygulama

Emine Hande Alpan

Fikri Gündem'de yayımlanan yazılar AIPPI Uluslararası ve/veya AIPPI Türkiye adına bağlayıcı olmamakla birlikte yazılar AIPPI Uluslararası ve/veya AIPPI Türkiye'nin resmi görüşü olarak nitelendirilemez. Yazılar yazarların kişisel görüşünü yansıtmakta olup, yazılara ilişkin her türlü sorumluluk tümüyle yazarına aittir.

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI KORUMA DERNEĞİ
AIPPI Türkiye Ulusal Grubu

İnebolu Sokak, No. 5
Deriş Patent Binası
Kabataş / 34427 İstanbul
Tel : (0212) 292 60 00
Fax: (0212) 293 76 76
<http://www.aippiturkey.org>